Euroopa Parlament
2024-2029

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

2026/2070(INI)

23.6.2026

MUUDATUSETTEPANEKUD 1 - 199

Raporti projekt
Brigitte van den Berg
(PE789.915v01-00)

Oskuste edendamine liidus – kutsehariduse ja -õppe võimalused üleminekuperioodidel
(2026/2070(INI))

Muudatusettepanek 1
Margarita de la Pisa Carrión

Resolutsiooni ettepanek
Volitus 1 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 6, 41, 156 ja 166,

Or. en

Muudatusettepanek 2
Romana Jerković, Estelle Ceulemans, Vilija Blinkevičiūtė, Marianne Vind, Idoia Mendia, Alicia Homs Ginel

Resolutsiooni ettepanek
Volitus 5 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– võttes arvesse Euroopa sotsiaalõiguste sammast ning eelkõige 1. põhimõtet õiguse kohta kvaliteetsele ja kaasavale haridusele, koolitusele ja elukestvale õppele,

Or. en

Muudatusettepanek 3
Romana Jerković, Estelle Ceulemans, Vilija Blinkevičiūtė, Marianne Vind, Idoia Mendia, Alicia Homs Ginel

Resolutsiooni ettepanek
Volitus 5 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– võttes arvesse oma 11. juuli 2023. aasta resolutsiooni kutsekoolituse kui töötajate edu vahendi ja ELi majandust neljandas tööstusrevolutsioonis toetava alustala soodustamise ja kohandamise kohta

(2022/2207(INI)),

Or. en

Muudatusettepanek 4
Mariateresa Vivaldini, Francesco Torselli, Chiara Gemma, Elena Donazzan, Geadis Geadi

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus A a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Aa. arvestades, et 2025. aastal oli 15–29aastaste noorte, kes ei tööta, ei õpi ega osale koolitusel (NEET-noored) osakaal ELis 11,0 %; arvestades, et vertikaalne oskuste mittevastavus tööturu vajadustele on kogu liidus endiselt püsiv probleem ning seejuures on kolmanda taseme haridusega töötajate keskmine ülekvalifitseerituse määr 22 % ja mitme liikmesriigi tööturul üle 30 %; arvestades, et see nähtus esineb koos märkimisväärse struktuurse oskuste nappusega, kuna 80 % VKEdest on teatanud raskustest vajalike oskustega töötajate leidmisel;

Or. en

Muudatusettepanek 5
Pál Szekeres, Séverine Werbrouck

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus A a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Aa. arvestades, et mõnes liikmesriigis on kolmanda taseme hariduse kiire laienemisega kaasnenud üha suurem ülekvalifitseeritus ja kvalifikatsioonde inflatsioon, kuna kraade kasutatakse üha enam sõelumismehhanismina ametite puhul, mis ei nõua tingimata kolmanda taseme pädevusi; arvestades, et see

suundumus võib põhjustada kutsehariduse ja -õppe alahindamist, hoolimata selle tõendatud panusest tööhõivesse, tootlikkusse ja oskuste arendamisse;

Or. en

Muudatusettepanek 6
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus A a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Aa. arvestades, et Draghi aruandes Euroopa konkurentsivõime tuleviku kohta hoiatatakse, et Euroopa pikaajalist tootlikkust ja konkurentsivõimet piiravad struktuursed nõrkused, sealhulgas ebapiisavad investeeringud oskustesse, haridusse ja inimkapitali, ning rõhutatakse, et innovatsioonilõhe ja oskuste nappuse kõrvaldamine on hädavajalik Euroopa majandusmudeli säilitamiseks ülemaailmse konkurentsi tingimustes;

Or. en

Muudatusettepanek 7
Romana Jerković, Estelle Ceulemans, Vilija Blinkevičiūtė, Marianne Vind, Idoia Mendia, Alicia Homs Ginel

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus A a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Aa. arvestades, et kutsehariduse ja -õppe ning eelkõige töötajate täiend- ja ümberõppe olulisus suureneb veelgi, muu hulgas digi- ja rohepöörde tõttu; arvestades, et digi- ja rohepööre saab õnnestuda ainult siis, kui töötajatel

võimaldatakse omandada vajalikud oskused ja pädevused;

Or. en

Muudatusettepanek 8
Margarita de la Pisa Carrión

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus A a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Aa. arvestades, et liidul on pädevus võtta meetmeid liikmesriikide meetmete toetamiseks, koordineerimiseks või täiendamiseks hariduse ja kutseõppe valdkonnas;

Or. en

Muudatusettepanek 9
Margarita de la Pisa Carrión

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus A b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Ab. arvestades, et komisjon soodustab liikmesriikidevahelist koostööd ning hõlbustab nende tegevuse kooskõlastamist põhi- ja täiendkutseõppega seotud küsimustes, et edendada tööhõivet ning paremaid elu- ja töötingimusi;

Or. en

Muudatusettepanek 10
Margarita de la Pisa Carrión

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus A c (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Ac. arvestades, et selleks, et soodustada liikmesriikidevahelist koostööd ning hõlbustada nende tegevuse kooskõlastamist põhi- ja täiendkutseõppega seotud küsimustes, tegutseb komisjon tihedas kontaktis liikmesriikidega, tehes uuringuid, esitades arvamusi ja korraldades konsultatsioone nii riiklikul tasandil tekkivate kui ka rahvusvahelistele organisatsioonidele muret valmistavate probleemide kohta, eelkõige seoses algatustega, mille eesmärk on kehtestada suuniseid ja näitajaid, korraldada parimate tavade vahetamist ning valmistada ette korrapäraseks järelevalveks ja hindamiseks vajalikke elemente, hoides Euroopa Parlamenti täielikult kursis ning konsulteerides enne selliste arvamuste esitamist Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega;

Or. en

Muudatusettepanek 11
Margarita de la Pisa Carrión

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus A d (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Ad. arvestades, et kutseõppe sisu ja korraldus kuulub liikmesriikide pädevusse;

Or. en

Muudatusettepanek 12
Margarita de la Pisa Carrión

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus A e (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Ae. arvestades, et liidu meetmete eesmärk kutseõppega seotud küsimustes on hõlbustada kohanemist tööstuse muudatustega, parandada esma- ja jätku-kutseõpet, et hõlbustada kutsealast integreerimist ja tööturule naasmist, hõlbustada juurdepääsu kutseõppele ning soodustada koolitajate ja koolitatavate ning eelkõige noorte liikuvust, ergutada koolitusalast koostööd haridus- ja koolitusasutuste ning ettevõtete vahel ning arendada teabe ja kogemuste vahetamist sellistes küsimustes, mis on liikmesriikide koolitussüsteemide puhul ühised;

Or. en

Muudatusettepanek 13
Mariateresa Vivaldini, Francesco Torselli, Chiara Gemma, Elena Donazzan, Geadis Geadi

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus B

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
B. arvestades, et ELis kasvab nõudlus kutsealade järele, mis on tingitud ***rohe- ja digipöördest,*** tööstuse tagasitoomisest, taristuinvesteeringutest ja demograafilistest muutustest; arvestades, et tööturuteave näitab teravat ja püsivat nappust kutsehariduse ja -õppe suure osakaaluga sektorites; arvestades, et Cedefopi oskuste prognoosi kohaselt nõuab 2035. aastaks 60 % kõigist vabadest töökohtadest kuni keskmise taseme kvalifikatsiooni[4], mis on kutsehariduse ja -õppe võimaluste kaudu kõige sagedamini pakutav tase;	B. arvestades, et ELis kasvab nõudlus kutsealade järele, mis on tingitud tööstuse tagasitoomisest***, strateegilise autonoomia eesmärkidest***, taristuinvesteeringutest ja demograafilistest muutustest; arvestades, et tööturuteave näitab teravat ja püsivat nappust kutsehariduse ja -õppe suure osakaaluga sektorites; arvestades, et Cedefopi oskuste prognoosi kohaselt nõuab 2035. aastaks 60 % kõigist vabadest töökohtadest kuni keskmise taseme kvalifikatsiooni[4], mis on kutsehariduse ja -õppe võimaluste kaudu kõige sagedamini pakutav tase;
[4] Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Cedefop), ‘Skills Forecast’ (oskuste prognoos),	[4] Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Cedefop), ‘Skills Forecast’ (oskuste prognoos),

https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/skills-forecast.	https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/skills-forecast.

Or. en

Muudatusettepanek 14
Pál Szekeres, Margarita de la Pisa Carrión, Séverine Werbrouck

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus B

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
B. arvestades, et ELis kasvab nõudlus kutsealade järele, mis on tingitud ***rohe- ja digipöördest***, tööstuse tagasitoomisest, taristuinvesteeringutest ja demograafilistest muutustest; arvestades, et tööturuteave näitab teravat ja püsivat nappust kutsehariduse ja -õppe suure osakaaluga sektorites; arvestades, et Cedefopi oskuste prognoosi kohaselt nõuab 2035. aastaks 60 % kõigist vabadest töökohtadest kuni keskmise taseme kvalifikatsiooni[4], mis on kutsehariduse ja -õppe võimaluste kaudu kõige sagedamini pakutav tase;	B. arvestades, et ELis kasvab nõudlus kutsealade järele, mis on tingitud ***praegusest üleminekust***, tööstuse tagasitoomisest, taristuinvesteeringutest ja demograafilistest muutustest; arvestades, et tööturuteave näitab teravat ja püsivat nappust kutsehariduse ja -õppe suure osakaaluga sektorites; arvestades, et Cedefopi oskuste prognoosi kohaselt nõuab 2035. aastaks 60 % kõigist vabadest töökohtadest kuni keskmise taseme kvalifikatsiooni[4], mis on kutsehariduse ja -õppe võimaluste kaudu kõige sagedamini pakutav tase;
[4] Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Cedefop), ‘Skills Forecast’ (oskuste prognoos), https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/skills-forecast.	[4] Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Cedefop), ‘Skills Forecast’ (oskuste prognoos), https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/skills-forecast.

Or. en

Muudatusettepanek 15
Margarita de la Pisa Carrión

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus B

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
B. arvestades, et ELis kasvab nõudlus	B. arvestades, et ELis kasvab nõudlus

kutsealade järele, mis on tingitud ***rohe- ja digipöördest,*** tööstuse tagasitoomisest, taristuinvesteeringutest ja demograafilistest muutustest; arvestades, et tööturuteave näitab teravat ja püsivat nappust kutsehariduse ja -õppe suure osakaaluga sektorites; arvestades, et Cedefopi oskuste prognoosi kohaselt nõuab 2035. aastaks 60 % kõigist vabadest töökohtadest kuni keskmise taseme kvalifikatsiooni[4], mis on kutsehariduse ja -õppe võimaluste kaudu kõige sagedamini pakutav tase;

[4] Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Cedefop), 'Skills Forecast' (oskuste prognoos), https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/skills-forecast.

kutsealade järele, mis on tingitud tööstuse tagasitoomisest, taristuinvesteeringutest ja demograafilistest muutustest; arvestades, et tööturuteave näitab teravat ja püsivat nappust kutsehariduse ja -õppe suure osakaaluga sektorites; arvestades, et Cedefopi oskuste prognoosi kohaselt nõuab 2035. aastaks 60 % kõigist vabadest töökohtadest kuni keskmise taseme kvalifikatsiooni[4], mis on kutsehariduse ja -õppe võimaluste kaudu kõige sagedamini pakutav tase;

[4] Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Cedefop), 'Skills Forecast' (oskuste prognoos), https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/skills-forecast.

Or. en

Muudatusettepanek 16
Benedetta Scuderi
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus B

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
B. arvestades, et ELis kasvab nõudlus kutsealade järele, mis on tingitud rohe- ja digipöördest, tööstuse tagasitoomisest, taristuinvesteeringutest ja demograafilistest muutustest; arvestades, et tööturuteave näitab teravat ja püsivat nappust kutsehariduse ja -õppe suure osakaaluga sektorites; arvestades, et Cedefopi oskuste prognoosi kohaselt nõuab 2035. aastaks 60 % kõigist vabadest töökohtadest kuni keskmise taseme kvalifikatsiooni[4], mis on kutsehariduse ja -õppe võimaluste kaudu kõige sagedamini pakutav tase;	B. arvestades, et ELis kasvab nõudlus kutsealade järele, mis on tingitud rohe- ja digipöördest, tööstuse tagasitoomisest, taristuinvesteeringutest ja demograafilistest muutustest; arvestades, et tööturuteave näitab teravat ja püsivat nappust kutsehariduse ja -õppe suure osakaaluga sektorites; arvestades, et ***oskuste edendamist ei tohi taandada üksnes tööturu vahetu nõudluse rahuldamisele, vaid see peaks andma inimestele ka pädevused, mida on vaja kriitiliseks mõtlemiseks, muutustega kohanemiseks, ühiskonnas täiel määral osalemiseks ja kodanikuaktiivsuse teostamiseks; arvestades, et*** Cedefopi oskuste prognoosi kohaselt nõuab 2035. aastaks 60 % kõigist

vabadest töökohtadest kuni keskmise taseme kvalifikatsiooni[4], mis on kutsehariduse ja -õppe võimaluste kaudu kõige sagedamini pakutav tase;

[4] Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Cedefop), ‘Skills Forecast’ (oskuste prognoos), https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/skills-forecast.

[4] Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Cedefop), ‘Skills Forecast’ (oskuste prognoos), https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/skills-forecast.

Or. en

Muudatusettepanek 17
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus B

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
B. arvestades, et ELis kasvab nõudlus kutsealade järele, mis on tingitud rohe- ja digipöördest, tööstuse tagasitoomisest, taristuinvesteeringutest ja demograafilistest muutustest; arvestades, et tööturuteave näitab teravat ja püsivat nappust kutsehariduse ja -õppe suure osakaaluga sektorites; arvestades, et Cedefopi oskuste prognoosi kohaselt nõuab 2035. aastaks 60 % kõigist vabadest töökohtadest kuni keskmise taseme kvalifikatsiooni[4], mis on kutsehariduse ja -õppe võimaluste kaudu kõige sagedamini pakutav tase;	B. arvestades, et ELis kasvab nõudlus kutsealade järele, mis on tingitud rohe- ja digipöördest, tööstuse tagasitoomisest, taristuinvesteeringutest ja demograafilistest muutustest; arvestades, et tööturuteave näitab teravat ja püsivat nappust kutsehariduse ja -õppe suure osakaaluga sektorites; arvestades, et Cedefopi oskuste prognoosi kohaselt nõuab 2035. aastaks 60 % kõigist vabadest töökohtadest kuni keskmise taseme kvalifikatsiooni[4], mis on kutsehariduse ja -õppe võimaluste kaudu kõige sagedamini pakutav tase; ***arvestades, et Cedefop toob esile ka seda, et tehisintellekt kujundab tööjõunõudlust ümber viisil, mis tugevdab ja elavdab kutsealasid[1a];***
[4] Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Cedefop), ‘Skills Forecast’ (oskuste prognoos),	***[1a] https://www.cedefop.europa.eu/et/news/reverse-gear-how-ai-bringing-vocational-occupations-back*** [4] Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Cedefop), ‘Skills Forecast’ (oskuste prognoos),

https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/skills-forecast.	https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/skills-forecast.

Or. en

Muudatusettepanek 18
Romana Jerković, Estelle Ceulemans, Vilija Blinkevičiūtė, Marianne Vind, Idoia Mendia, Alicia Homs Ginel

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus B

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
B. arvestades, et ELis kasvab nõudlus kutsealade järele, mis on tingitud rohe- ja digipöördest, tööstuse tagasitoomisest, taristuinvesteeringutest ja demograafilistest muutustest; arvestades, et tööturuteave näitab teravat ja püsivat nappust kutsehariduse ja -õppe suure osakaaluga sektorites; arvestades, et Cedefopi oskuste prognoosi kohaselt nõuab 2035. aastaks 60 % kõigist vabadest töökohtadest kuni keskmise taseme kvalifikatsiooni[4], mis on kutsehariduse ja -õppe võimaluste kaudu kõige sagedamini pakutav tase;	B. arvestades, et ELis kasvab nõudlus kutsealade järele, mis on tingitud rohe- ja digipöördest, tööstuse tagasitoomisest, taristuinvesteeringutest ja demograafilistest muutustest; arvestades, et tööturuteave näitab teravat ja püsivat nappust kutsehariduse ja -õppe suure osakaaluga sektorites; arvestades, et Cedefopi oskuste prognoosi kohaselt nõuab 2035. aastaks 60 % kõigist vabadest töökohtadest kuni keskmise taseme kvalifikatsiooni[4], mis on kutsehariduse ja -õppe võimaluste kaudu kõige sagedamini pakutav tase; ***arvestades, et kutseharidusel ja -õppel on oluline roll kvaliteetsetele töökohtadele ja karjäärivõimalustele juurdepääsu toetamisel;***
[4] Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Cedefop), ‘Skills Forecast’ (oskuste prognoos), https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/skills-forecast.	[4] Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Cedefop), ‘Skills Forecast’ (oskuste prognoos), https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/skills-forecast.

Or. en

Muudatusettepanek 19
Pál Szekeres

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus B a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Ba. rõhutab, et oskusi käsitlev poliitika peab olema liikmesriikide tööstuspoliitika ja konkurentsivõime keskmes, mitte pelgalt sotsiaalne lisand; nõuab kutsehariduse ja -õppe strateegilist ja tulevikku suunatud käsitlust; rõhutab tungivat vajadust vaadata kutsehariduse ja -õppe õppekavad läbi, kasutades üksikasjalikku oskuste prognoosimist, et viia haridus tööturu ja strateegiliste sektorite vajadustega paremini kooskõlla; nõuab tungivalt, et liikmesriigid töötaksid välja omandatud oskuste sertifitseerimise süsteemi kooskõlastatud käsitluse, mis oleks paindlik, üksikasjalik ja sõltuks vähem formaalhariduse omandamisest, tunnustades erinevaid õppimisvõimalusi ja töökohapõhist õpet; ergutab lisaks kehtestama tööandjatele tõhusaid stiimuleid, nagu maksusoodustused või koolituskupongid, et toetada tööjõu täiendõpet ja tegeleda suutlikkuse piirangutega, mis esinevad tehisintellekti ajastul koolituse pakkumise vallas, järgides Draghi aruannet;

Or. en

Muudatusettepanek 20
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus B a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Ba. arvestades, et kutseharidus ja -õpe ei aita kaasa mitte ainult tööturul osalemisele ja oskuste arendamisele, vaid ka noorte sotsiaalsele ühtekuuluvusele, demokraatlikule kaasatusele ja vastupanuvõimele; arvestades, et kutsehariduse ja -õppe asutused toimivad sageli usaldusväärsete ja kaasavate õpikeskkondadena, eelkõige linna- ja

ebasoodsas olukorras olevates piirkondades, kus noortel võib olla suurem sotsiaalse tõrjutuse, ühiskonnaelust eemaldumise, radikaliseerumise või polariseerumise oht; arvestades, et kutsehariduse ja -õppe tugevdamine võib seega aidata edendada kodanikuaktiivsust, kaasatust ja ühiskonna vastupanuvõimet kogu liidus;

Or. en

Muudatusettepanek 21
Maria Zacharia

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus B a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Ba. arvestades, et tööjõupuudus ei ole sageli seotud mitte ainult oskuste nappusega, vaid tuleneb ka madalatest palkadest, ebakindlatest töötingimustest, ohtlikest või kehvadest töötingimustest, piiratud karjääri edenemisest ja kollektiivläbirääkimistega hõlmatuse puudumisest; arvestades, et parendused töökohtade kvaliteedi, töötajate õiguste ja inimväärse töötasu vallas on seetõttu kutsealade atraktiivsuse suurendamiseks hädavajalikud;

Or. en

Muudatusettepanek 22
Li Andersson

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus B a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Ba. arvestades, et Eurofoundi 2024. aasta Euroopa töötingimuste uuringu kohaselt tunneb ainult 44 %

Euroopa töötajatest, et neil on töökohal piisavalt võimalusi oma juba olemasolevate oskuste kasutamiseks, ning vaid 33 % lihttöölistest ütleb, et neil on piisavalt võimalusi oma oskuste kasutamiseks, võrreldes 54 % juhtide ja spetsialistidega;

Or. en

Muudatusettepanek 23
Margarita de la Pisa Carrión

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus B a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Ba. arvestades, et ühise põllumajanduspoliitika raames tuleks kutseõppe valdkonnas tehtavaid jõupingutusi tõhusalt koordineerida;

Or. en

Muudatusettepanek 24
Margarita de la Pisa Carrión

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus B b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Bb. arvestades, et selliste töökohtade puhul, kus on vaja praktilisi oskusi, nagu puusepad, elektrikud, torulukksepad jne, esineb nappus ning samal ajal nõudlus nende järele suureneb; arvestades, et need kutsealad on ühiskonna ja majanduse jaoks hädavajalikud; arvestades, et nende nappus toob kaasa asjaomaste teenuste kõrgema hinna, muutes need kättesaamatuks, näiteks ehitussektori teenuste puhul nii uute hoonete ehitamiseks kui ka renoveerimiseks;

Or. en

Muudatusettepanek 25
Li Andersson

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus B b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Bb. arvestades, et Euroopa sotsiaalõiguste sambas on seatud eesmärk, et 2030. aastaks peaks igal aastal koolitusel osalema vähemalt 60 % kõigist täiskasvanutest, ning arvestades, et Eurostati viimaste andmete kohaselt on täiskasvanute osalemise määr praegu vaid 37 %;

Or. en

Muudatusettepanek 26
Margarita de la Pisa Carrión

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus B c (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Bc. arvestades, et on vaja toetada iseenda tööandjana tegutsemist, kuna enamik kutsetöötajaid on iseenda tööandjad; arvestades, et mitmes liikmesriigis on iseenda tööandjana tegutsemise korral töötingimused muude tööhõivevormidega võrreldes vähem kindlad ja ebasoodsamad;

Or. en

Muudatusettepanek 27
Li Andersson

Resolutsiooni ettepanek

Põhjendus B c (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Bc. arvestades, et õppijate ja õpetajate heaolu on kutsehariduse ja -õppe kvaliteedi, tulemuste, kaasavuse ja atraktiivsuse oluline tegur;

Or. en

Muudatusettepanek 28
Li Andersson

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus B d (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Bd. arvestades, et õpetajate ja koolitajate kasvav nappus kutsehariduse ja -õppe vallas ohustab Euroopa kutsehariduse ja -õppe tulevast kvaliteeti, kaasavust ja atraktiivsust; arvestades samuti, et kutsehariduse ja -õppe õpetaja elukutse atraktiivsus, sotsiaalne tunnustamine ning sellega seotud tasustamine ja töötingimused on kvalifitseeritud õpetajate ja koolitajate töölevõtmiseks ja tööl hoidmiseks väga olulised;

Or. en

Muudatusettepanek 29
Margarita de la Pisa Carrión

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus C

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
C. arvestades, et ELi poliitika suunitlus Lissaboni strateegia raames pani ebaproportsionaalselt suurt rõhku akadeemilistele saavutustele, alahinnates	C. arvestades, et ELi poliitika suunitlus Lissaboni strateegia raames pani ebaproportsionaalselt suurt rõhku akadeemilistele saavutustele, alahinnates

kutsealade strateegilist tähtsust ELi tööstusbaasi ja vastupanuvõime seisukohalt; arvestades, et hiljutised geopoliitilised arengud***,*** tarneahela häired ***ning rohe- ja digipööre*** näitavad vajadust investeerida märkimisväärselt kutseharidusse ja -õppesse;	kutsealade strateegilist tähtsust ELi tööstusbaasi ja vastupanuvõime seisukohalt; arvestades, et hiljutised geopoliitilised arengud ***ja*** tarneahela häired näitavad vajadust investeerida märkimisväärselt kutseharidusse ja -õppesse;

Or. en

Muudatusettepanek 30
Mariateresa Vivaldini, Francesco Torselli, Chiara Gemma, Elena Donazzan, Geadis Geadi

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus C

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
C. arvestades, et ELi poliitika suunitlus Lissaboni strateegia raames pani ebaproportsionaalselt suurt rõhku akadeemilistele saavutustele, alahinnates kutsealade strateegilist tähtsust ELi tööstusbaasi ja vastupanuvõime seisukohalt; arvestades, et hiljutised geopoliitilised arengud, tarneahela häired ***ning rohe- ja digipööre*** näitavad ***vajadust investeerida*** märkimisväärselt kutseharidusse ja -õppesse;	C. arvestades, et ELi poliitika suunitlus Lissaboni strateegia raames pani ebaproportsionaalselt suurt rõhku akadeemilistele saavutustele, alahinnates kutsealade strateegilist tähtsust ELi tööstusbaasi ja vastupanuvõime seisukohalt; arvestades, et hiljutised geopoliitilised arengud, tarneahela häired***, kaksikületeminek ning vajadus tugevdada Euroopa tootmisvõimsust ja tööstuse konkurentsivõimet*** näitavad***, et tuleb*** märkimisväärselt ***investeerida*** kutseharidusse ja -õppesse;

Or. en

Muudatusettepanek 31
Pál Szekeres, Margarita de la Pisa Carrión, Séverine Werbrouck

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus C

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
C. arvestades, et ELi poliitika suunitlus Lissaboni strateegia raames pani ebaproportsionaalselt suurt rõhku	C. arvestades, et ELi poliitika suunitlus Lissaboni strateegia raames pani ebaproportsionaalselt suurt rõhku

akadeemilistele saavutustele, alahinnates kutsealade strateegilist tähtsust ELi tööstusbaasi ja vastupanuvõime seisukohalt; arvestades, et hiljutised geopoliitilised arengud, tarneahela häired ning ***rohe- ja digipööre*** näitavad vajadust investeerida märkimisväärselt kutseharidusse ja -õppesse;	akadeemilistele saavutustele, alahinnates kutsealade strateegilist tähtsust ELi tööstusbaasi ja vastupanuvõime seisukohalt; arvestades, et hiljutised geopoliitilised arengud, tarneahela häired ning ***praegune üleminek*** näitavad vajadust investeerida märkimisväärselt kutseharidusse ja -õppesse;
	Or. en

Muudatusettepanek 32
Benedetta Scuderi
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus C

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
C. arvestades, et ELi poliitika suunitlus Lissaboni strateegia raames pani ebaproportsionaalselt suurt rõhku akadeemilistele saavutustele, alahinnates kutsealade strateegilist tähtsust ELi tööstusbaasi ***ja*** vastupanuvõime seisukohalt; arvestades, et hiljutised geopoliitilised arengud, tarneahela häired ning rohe- ja digipööre näitavad vajadust investeerida märkimisväärselt kutseharidusse ja -õppesse;	C. arvestades, et ELi poliitika suunitlus Lissaboni strateegia raames pani ebaproportsionaalselt suurt rõhku akadeemilistele saavutustele, alahinnates kutsealade strateegilist tähtsust ELi tööstusbaasi***,*** vastupanuvõime ***ning sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse*** seisukohalt; arvestades, et hiljutised geopoliitilised arengud, tarneahela häired ning rohe- ja digipööre näitavad vajadust investeerida märkimisväärselt kutseharidusse ja -õppesse***, elukestvasse õppesse ning kättesaadavasse avalikku koolitustaristusse kogu ELis***;
	Or. en

Muudatusettepanek 33
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus C

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
C. arvestades, et ELi poliitika	C. arvestades, et ELi poliitika

suunitlus Lissaboni ***strateegia raames*** pani ebaproportsionaalselt suurt rõhku akadeemilistele saavutustele, alahinnates kutsealade strateegilist tähtsust ELi tööstusbaasi ja vastupanuvõime seisukohalt; arvestades, et hiljutised geopoliitilised arengud, tarneahela häired ning rohe- ja digipööre näitavad vajadust investeerida märkimisväärselt kutseharidusse ja -õppesse;	suunitlus ***alates*** Lissaboni ***strateegiast*** pani ebaproportsionaalselt suurt rõhku akadeemilistele saavutustele, alahinnates kutsealade strateegilist tähtsust ELi tööstusbaasi ja vastupanuvõime seisukohalt; arvestades, et hiljutised geopoliitilised arengud, tarneahela häired ning rohe- ja digipööre näitavad vajadust investeerida märkimisväärselt kutseharidusse ja -õppesse;

Or. en

Muudatusettepanek 34
Romana Jerković, Estelle Ceulemans, Vilija Blinkevičiūtė, Marianne Vind, Idoia Mendia, Alicia Homs Ginel

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus C a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Ca. arvestades, et kõigi töötajate ja tööotsijate võrdne juurdepääs kutseharidusele ja -õppele, sealhulgas täiend- ja ümberõppe võimalustele, on hädavajalik;

Or. en

Muudatusettepanek 35
Romana Jerković, Estelle Ceulemans, Vilija Blinkevičiūtė, Marianne Vind, Idoia Mendia, Alicia Homs Ginel

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus C b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Cb. arvestades, et tulevases kutsehariduse ja -õppe strateegias tuleks esmast ja jätkuvat kutseharidust ja -õpet käsitleda võrdsete sammastena, millel on selged eesmärgid ja sihtotstarbeline rahastus;

Or. en

Muudatusettepanek 36
Romana Jerković, Estelle Ceulemans, Vilija Blinkevičiūtė, Marianne Vind, Idoia Mendia, Alicia Homs Ginel

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus C c (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Cc. arvestades, et mõned oskustööliste puuduse põhjused on töökohtade halb kvaliteet, halvad töötingimused ning vähene investeerimine kutseharidusse ja -õppesse äriühingu tasandil; arvestades, et inimväärsetel töötingimustel ja sotsiaalkindlustussüsteemidele juurdepääsul, kvaliteetsetel avalikel teenustel ja atraktiivsel elukeskkonnal on oskustööliste ligimeelitamise ja tööl hoidmise seisukohast tähtis roll; arvestades, et isikliku arengu edendamine ja õppimise juhendamine alates varasest east ning teabe võrdse kättesaadavuse tagamine võivad aidata inimestel valida sobivaid õppimisvõimalusi, mis aitaks neil leida kvaliteetse töökoha;

Or. en

Muudatusettepanek 37
Margarita de la Pisa Carrión

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus D

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
D. arvestades, et püsivad ühiskondlikud ja poliitilised eelarvamused, mis kujundavad haridusteed ***hierarhiliselt***, vähendavad kutsehariduse atraktiivsust ja soodustavad kõrvalekaldumist akadeemilisuse suunas, piirates seeläbi andekate võrdset tunnustamist, õõnestades	D. arvestades, et püsivad ühiskondlikud ja poliitilised eelarvamused, mis kujundavad haridusteed, vähendavad kutsehariduse atraktiivsust ja soodustavad kõrvalekaldumist akadeemilisuse suunas, piirates seeläbi andekate võrdset tunnustamist, õõnestades sotsiaalset

sotsiaalset ühtekuuluvust ja süvendades kriitiliste oskuste nappust kutsealadel;	ühtekuuluvust ja süvendades kriitiliste oskuste nappust kutsealadel;

Or. en

Muudatusettepanek 38
Benedetta Scuderi
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus D

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
D. arvestades, et püsivad ühiskondlikud ja poliitilised eelarvamused, mis kujundavad haridusteed hierarhiliselt, vähendavad kutsehariduse atraktiivsust ja soodustavad kõrvalekaldumist akadeemilisuse suunas, piirates seeläbi andekate võrdset tunnustamist, õõnestades sotsiaalset ühtekuuluvust ja süvendades kriitiliste oskuste nappust kutsealadel;	D. arvestades, et püsivad ühiskondlikud ja poliitilised eelarvamused, mis kujundavad haridusteed hierarhiliselt, vähendavad kutsehariduse atraktiivsust ja soodustavad kõrvalekaldumist akadeemilisuse suunas, piirates seeläbi andekate võrdset tunnustamist, õõnestades sotsiaalset ühtekuuluvust ja süvendades kriitiliste oskuste nappust kutsealadel; ***arvestades, et sellised eelarvamused suurendavad ka sotsiaalset ebavõrdsust, mis mõjutab karjääri edenemist ja sissetulekuvõimalusi;***

Or. en

Muudatusettepanek 39
Margarita de la Pisa Carrión

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus D a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Da. arvestades, et on vaja stimuleerida praktilisi oskusi nõudvate oluliste kutsealade head mainet, toetades sotsiaalset tunnustamist, nagu see oli varem nende endi kuuluvuskultuuri ja ühise korralduse puhul; arvestades, et on vaja riiklikku strateegiat, millega tagatakse selliste oluliste kutsealade

eksisteerimine ja selliste organite olemasolu, kus selline kuuluvuskultuur on esindatud ning kus neil on võimalik oma teadmisi ja oskusteavet edasi anda;

Or. en

Muudatusettepanek 40
Benedetta Scuderi
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus D a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Da. arvestades, et naised on paljude kutsehariduse ja -õppe võimaluste, eelkõige matemaatika, teaduse, tehnoloogia, inseneeria (MATI) ja tehniliste valdkondade puhul endiselt alaesindatud ning püsivad soostereotüübid kujundavad jätkuvalt haridus- ja karjäärivalikuid; arvestades, et kutseharidus ja -õpe peaks aitama neid lünki täita, edendades võrdset juurdepääsu, juhendamist ja edasiliikumist suure tööjõunõudlusega sektoritesse;

Or. en

Muudatusettepanek 41
Pál Szekeres, Margarita de la Pisa Carrión, Séverine Werbrouck

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus E

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
E. ***arvestades, et tarbetud haldustõkked, killustatud tunnustamismenetlused ja riiklike süsteemide ebapiisav koostalitlusvõime takistavad jätkuvalt tööjõu, eelkõige kutsehariduse ja -õppe spetsialistide vaba***	E. arvestades, et tõhustatud koostöö liikmesriikide ja piirkondlike raamistike vahel võib aidata luua vastastikust usaldust, ajakohastada tunnustamismenetlusi ning hõlbustada kutsehariduse ja -õppe spetsialistide tööjõu

liikumist; arvestades, et tõhustatud koostöö liikmesriikide ja piirkondlike raamistike vahel võib aidata luua vastastikust usaldust, ajakohastada tunnustamismenetlusi ning hõlbustada kutsehariduse ja -õppe spetsialistide tööjõu liikuvust, säilitades samal ajal kõrged standardid;

liikuvust, säilitades samal ajal kõrged standardid;

Or. en

Muudatusettepanek 42
Benedetta Scuderi
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus E

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
E. arvestades, et tarbetud haldustõkked, killustatud tunnustamismenetlused ***ja*** riiklike süsteemide ebapiisav koostalitlusvõime takistavad jätkuvalt tööjõu, eelkõige kutsehariduse ja -õppe spetsialistide vaba liikumist; arvestades, et tõhustatud koostöö liikmesriikide ja piirkondlike raamistike vahel võib aidata luua vastastikust usaldust, ajakohastada tunnustamismenetlusi ning hõlbustada kutsehariduse ja -õppe spetsialistide tööjõu liikuvust, säilitades samal ajal kõrged standardid;	E. arvestades, et tarbetud haldustõkked, killustatud tunnustamismenetlused***,*** riiklike süsteemide ebapiisav koostalitlusvõime ***ja alarahastamine*** takistavad jätkuvalt tööjõu, eelkõige kutsehariduse ja -õppe spetsialistide vaba liikumist; arvestades, et tõhustatud koostöö liikmesriikide ja piirkondlike raamistike vahel võib aidata luua vastastikust usaldust, ajakohastada tunnustamismenetlusi ning hõlbustada kutsehariduse ja -õppe spetsialistide tööjõu liikuvust, säilitades samal ajal kõrged standardid; ***arvestades, et tunnustamissüsteemid peaksid toetama ka mitteformaalse ja informaalse õppimise, sealhulgas vabatahtliku tegevuse, noorsootöö ja töökogemuse kaudu omandatud pädevuste valideerimist;***

Or. en

Muudatusettepanek 43
Maria Zacharia

Resolutsiooni ettepanek

Põhjendus E

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
E. arvestades, et tarbetud haldustõkked, killustatud tunnustamismenetlused ja riiklike süsteemide ebapiisav koostalitlusvõime takistavad jätkuvalt tööjõu, eelkõige kutsehariduse ja -õppe spetsialistide vaba liikumist; arvestades, et tõhustatud koostöö liikmesriikide ja piirkondlike raamistike vahel võib aidata luua vastastikust usaldust, ajakohastada tunnustamismenetlusi ning hõlbustada kutsehariduse ja -õppe spetsialistide tööjõu liikuvust, ***säilitades*** samal ajal ***kõrged standardid***;	E. arvestades, et tarbetud haldustõkked, killustatud tunnustamismenetlused ja riiklike süsteemide ebapiisav koostalitlusvõime takistavad jätkuvalt tööjõu, eelkõige kutsehariduse ja -õppe spetsialistide vaba liikumist; arvestades, et tõhustatud koostöö liikmesriikide ja piirkondlike raamistike vahel võib aidata luua vastastikust usaldust, ajakohastada tunnustamismenetlusi ning hõlbustada kutsehariduse ja -õppe spetsialistide tööjõu liikuvust, ***kaitstes*** samal ajal ***tööstandardeid, kollektiivlepinguid, sotsiaalkindlustusõigusi ja kõigi töötajate võrdset kohtlemist***;

Or. en

Muudatusettepanek 44
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus E

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
E. arvestades, et tarbetud haldustõkked, killustatud tunnustamismenetlused ja riiklike süsteemide ebapiisav koostalitlusvõime takistavad jätkuvalt tööjõu, eelkõige kutsehariduse ja -õppe spetsialistide vaba liikumist; arvestades, et tõhustatud koostöö liikmesriikide ja piirkondlike raamistike vahel võib aidata luua vastastikust usaldust, ajakohastada tunnustamismenetlusi ning hõlbustada kutsehariduse ja -õppe spetsialistide tööjõu liikuvust, säilitades samal ajal kõrged standardid;	E. arvestades, et tarbetud haldustõkked, killustatud tunnustamismenetlused ja riiklike süsteemide ebapiisav koostalitlusvõime takistavad jätkuvalt tööjõu, eelkõige kutsehariduse ja -õppe ***koolitatud*** spetsialistide vaba liikumist; arvestades, et tõhustatud koostöö liikmesriikide ja piirkondlike raamistike vahel võib aidata luua vastastikust usaldust, ajakohastada tunnustamismenetlusi ning hõlbustada kutsehariduse ja -õppe spetsialistide tööjõu liikuvust, säilitades samal ajal kõrged standardid;

Or. en

Muudatusettepanek 45
Benedetta Scuderi
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus E a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Ea. arvestades, et ehitussektoris valitseb püsiv tööjõu ja oskuste nappus, mida süvendab tööjõu vananemine, vähene atraktiivsus noorte jaoks ning kasvav nõudlus rohe- ja digipädevuste järele; arvestades, et neid probleeme on püütud lahendada mitme liidu tasandi algatusega, sealhulgas ulatusliku ehitusalase oskuste partnerlusega, ehitussektori oskuste tegevuskavaga, oskuste paktiga, uue Euroopa Bauhausi akadeemiaga ja Euroopa elamuehituse strateegiaga, kuid endiselt esineb märkimisväärne oskuste nappus, mis piirab sektori suutlikkust pakkuda taskukohast, kestlikku ja kvaliteetset eluaset;

Or. en

Muudatusettepanek 46
Angelika Winzig, Eleonora Meleti, Miriam Lexmann, Andrea Wechsler, Romana Tomc, Andrzej Buła, Martine Kemp, Henrik Dahl, Letizia Moratti, Maravillas Abadía Jover

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus E a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Ea. arvestades, et töökohapõhisel õppel põhinevad ja duaalsed kutsehariduse ja -õppe süsteemid, mis ühendavad koolis toimuva õppe ulatusliku töökohapõhise õppega ettevõtetes, on osutunud hariduse omandamiselt tööellu ülemineku toetamisel tõhusaks; arvestades, et väljakujunenud duaalsete

kutsehariduse ja -õppe süsteemidega liikmesriikides on noorte võimalused tööturutul sageli olnud võrdlemisi soodsad ning tegemist on oskuste liidu tugevdamise heade tavade väärtuslike näidetega[1a];

[1a] Cedefop (2021). „The role of work-based learning in VET and tertiary education: evidence from the 2016 EU labour force survey“ (Töökohapõhise õppe roll kutsehariduses ja -õppes ning kolmanda taseme hariduses: 2016. aasta ELi tööjõuuuringust saadud tõendid). Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus. Cedefopi uuring.

Or. en

Muudatusettepanek 47
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus E a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Ea. arvestades, et Bologna protsess on taganud akadeemilise hariduse kvalifikatsioonide standardite võrreldavuse ja läbipaistvusmehhanismid; arvestades, et Kopenhaageni protsessi eesmärk oli suurendada läbipaistvust, parandada kvaliteedi tagamist, hõlbustada liikuvust ja edendada liikmesriikides vastastikust usaldust kutsehariduse ja -õppe vastu, kuid saavutati vaid piiratud lähenemine, kuna riiklikud kutsehariduse ja -õppe süsteemid on mitmekesised ning kutseharidus ja -õpe on riiklike tööturgude ja tööstusasutustega tugevalt lõimitud;

Or. en

Muudatusettepanek 48
Mariateresa Vivaldini, Francesco Torselli, Chiara Gemma, Elena Donazzan, Geadis Geadi

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus E a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Ea. arvestades, et kutsehariduse ja -õppe korraldamine, juhtimine ja rahastamine jääb peamiselt liikmesriikide pädevusse ning selle puhul tuleks täielikult järgida subsidiaarsuse põhimõtet;

Or. en

Muudatusettepanek 49
Margarita de la Pisa Carrión

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus E a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Ea. arvestades, et kutseõpe on kohati kannatanud negatiivse kuvandi tõttu, kuna õpikeskkonda peetakse ebasoodsaks, mis võib heidutada õpilasi ja perekondi seda valimast;

Or. en

Muudatusettepanek 50
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus E b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Eb. arvestades, et EL jääb kaugele maha oma 2030. aasta eesmärgist seoses täiskasvanute õppes osalemisega, takistades hädavajalikku täiend- ja

ümberõpet; arvestades, et töötajatel võib töökohustuste ja koolituse maksumuse tõttu endiselt olla raske koolitusele juurde pääseda; arvestades, et kutseharidusega töötajate koolitusel osalemise ja õppeõiguste kasutamise osakaal on akadeemilise haridusega töötajatega võrreldes endiselt märkimisväärselt väiksem ning see suurendab olemasolevat oskustealast ebavõrdsust; arvestades, et nõudlus oskuste järele ja koolituse pakkumine ei ole alati piisavalt kooskõlas ning õppimisvõimalused on jätkuvalt liiga sageli töökohast eraldi;

Or. en

Muudatusettepanek 51
Mariateresa Vivaldini, Francesco Torselli, Chiara Gemma, Elena Donazzan, Geadis Geadi

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus E b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Eb. arvestades, et kutseharidust ja -õpet ei tunnustata endiselt mitte ainult kui haridusteed, vaid kui elutähtsat majanduslikku ja sotsiaalset taristut, mis suudab valmistada igakülgselt ette kvalifitseeritud tööjõudu, kes on võimeline viima ellu tehnoloogilisi muudatusi ja edendama inimarengut, juurutada innovatsiooni paljudes sotsiaal-majanduslikes sektorites, leevendada oskuste nappust ajakohase töökohapõhise õppe, täiskasvanuhariduse võimaluste ja elukestva õppe kaudu, võimaldada spetsialistidele täiend- ja ümberõpet, edendada demokraatiat, kodanikuaktiivsust ja kaasatust ning soodustada kogu Euroopas vastupidavaid tööstusökosüsteeme;

Or. en

Muudatusettepanek 52
Angelika Winzig, Eleonora Meleti, Miriam Lexmann, Andrea Wechsler, Romana Tomc, Andrzej Buła, Martine Kemp, Henrik Dahl, Letizia Moratti, Maravillas Abadía Jover

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus E b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Eb. arvestades, et VKEdel on kogu liidus töökohapõhisel õppel põhinevas kutsehariduses ja -õppes keskne roll; arvestades, et nende osalemist piiriülese liikuvuse kavades võivad piirata halduse- ja korralduslikud probleemid, eelkõige juhul, kui töökohapõhiste õppijate ajutine puudumine avaldab väikeettevõtjatele lisasurvet; arvestades, et sihipärane toetus ja lihtsustatud menetlused võivad aidata suurendada kutseõpilaste osalemist liikuvusvõimalustes;

Or. en

Muudatusettepanek 53
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus E c (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Ec. arvestades, et Euroopa majandusliku õitsengu jaoks on hädavajalik, et oleks olemas edukas kutsekoolitusega elanikkond; arvestades, et individuaalne liikuvus ja töökohapõhiste õppijate liikuvus on kvaliteetse Euroopa kutsehariduse ning isikliku arengu, oskuste arendamise ja kodanikuaktiivsuse edendamise peamised tõukejõud; arvestades, et kutseõpilaste liikuvuses osalemise määr on endiselt madalam kui akadeemilistel õppijatel; arvestades, et takistuste hulka kuuluvad algkulud, ebapiisav rahaline toetus, keelebarjäärid, raskused välismaal omandatud õpiväljundite tunnustamisel ja

tööandja piiratud toetus töökohapõhiste õppijate liikuvusele;

Or. en

Muudatusettepanek 54
Angelika Winzig, Eleonora Meleti, Miriam Lexmann, Andrea Wechsler, Romana Tomc, Andrzej Buła, Martine Kemp, Henrik Dahl, Letizia Moratti, Maravillas Abadía Jover

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus E c (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Ec. arvestades, et Draghi aruandes ja konkurentsivõime kompassis rõhutatakse oskuste, tootlikkuse ja tööstuse konkurentsivõime tähtsust Euroopa majanduse tuleviku jaoks; arvestades, et kvaliteetsetel kutsehariduse ja -õppe süsteemidel on keskne roll Euroopa tööstuse ja tehnoloogia ümberkujundamiseks vajalike oskustööliste olemasolu tagamisel;

Or. en

Muudatusettepanek 55
Pál Szekeres, Margarita de la Pisa Carrión, Séverine Werbrouck

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 1

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Rõhutab kutsehariduse ja -õppe tähtsust ELi majandusliku jõukuse ja konkurentsivõime jaoks; rõhutab kutsehariduse ja -õppe edendamise ja väärtustamise tähtsust, et suurendada selle atraktiivsust kvaliteetse teena tööturule sisenemiseks; kutsub komisjoni üles tagama, et tulevases kutsehariduse ja -õppe strateegias käsitletaks kutsehariduse ja -õppe õppekavade kvaliteeti ja asjakohasust koos kutsehariduse ja -õppe programmide	1. rõhutab kutsehariduse ja -õppe tähtsust ELi majandusliku jõukuse ja konkurentsivõime jaoks; rõhutab kutsehariduse ja -õppe edendamise ja väärtustamise tähtsust, et suurendada selle atraktiivsust kvaliteetse teena tööturule sisenemiseks; kutsub komisjoni üles tagama, et tulevases kutsehariduse ja -õppe strateegias käsitletaks kutsehariduse ja -õppe õppekavade kvaliteeti ja asjakohasust koos kutsehariduse ja -õppe programmide

parema tutvustamisega õppijatele, tööandjatele ja laiemale üldsusele;	parema tutvustamisega õppijatele, tööandjatele ja laiemale üldsusele; ***rõhutab, et kutsehariduse ja -õppe tugevdamine aitab saavutada eesmärki tagada, et kõigil inimestel on juurdepääs töövõimalustele, mis vastavad nende oskustele, pädevustele ja jõupingutustele, toetades samal ajal sotsiaalset liikuvust, tööturule kaasamist ja majanduslikku vastupanuvõimet kogu liidus;***
	Or. en

Muudatusettepanek 56
Maria Zacharia

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 1

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Rõhutab kutsehariduse ja -õppe tähtsust ELi majandusliku jõukuse ja konkurentsivõime jaoks; rõhutab kutsehariduse ja -õppe edendamise ja väärtustamise tähtsust, et suurendada selle atraktiivsust kvaliteetse teena tööturule sisenemiseks; kutsub komisjoni üles tagama, et tulevases kutsehariduse ja -õppe strateegias käsitletaks kutsehariduse ja -õppe õppekavade kvaliteeti ja asjakohasust koos kutsehariduse ja -õppe programmide parema tutvustamisega õppijatele, tööandjatele ja laiemale üldsusele;	1. rõhutab kutsehariduse ja -õppe tähtsust ELi majandusliku jõukuse ja konkurentsivõime jaoks; rõhutab kutsehariduse ja -õppe edendamise ja väärtustamise tähtsust, et suurendada selle atraktiivsust kvaliteetse teena tööturule sisenemiseks; kutsub komisjoni üles tagama, et tulevases kutsehariduse ja -õppe strateegias käsitletaks kutsehariduse ja -õppe õppekavade kvaliteeti ja asjakohasust koos kutsehariduse ja -õppe programmide parema tutvustamisega õppijatele, tööandjatele ja laiemale üldsusele; ***toonitab, et kutsehariduse ja -õppe atraktiivsuse suurendamiseks ei ole vaja mitte ainult teadlikkuse suurendamise kampaaniaid, vaid ka investeeringuid kvaliteetsesse tööhõivesse, õiglastesse palkadesse, tugevasse töötajate kaitsesse ja karjäärivõimalustesse kutsealadel;***
	Or. en

Muudatusettepanek 57
Benedetta Scuderi

fraktsiooni Verts/ALE nimel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 1

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Rõhutab kutsehariduse ja -õppe tähtsust ELi majandusliku jõukuse ja konkurentsivõime jaoks; rõhutab kutsehariduse ja -õppe edendamise ja väärtustamise tähtsust, et suurendada selle atraktiivsust kvaliteetse teena tööturule sisenemiseks; kutsub komisjoni üles tagama, et tulevases kutsehariduse ja -õppe strateegias käsitletaks kutsehariduse ja -õppe õppekavade kvaliteeti ja asjakohasust koos kutsehariduse ja -õppe programmide parema tutvustamisega õppijatele, tööandjatele ja laiemale üldsusele;	1. rõhutab kutsehariduse ja -õppe tähtsust ELi majandusliku jõukuse ja konkurentsivõime jaoks; rõhutab kutsehariduse ja -õppe edendamise ja väärtustamise tähtsust, et suurendada selle atraktiivsust kvaliteetse teena tööturule sisenemiseks; kutsub komisjoni üles tagama, et tulevases kutsehariduse ja -õppe strateegias käsitletaks kutsehariduse ja -õppe õppekavade kvaliteeti ja asjakohasust koos kutsehariduse ja -õppe programmide parema tutvustamisega õppijatele, tööandjatele ja laiemale üldsusele***, tagades samal ajal ka võrdse juurdepääsu vähemate võimalustega õppijatele ning kõrvaldades soo, puude, rändetausta, geograafia ja sotsiaal-majandusliku staatusega seotud tõkked***;

Or. en

Muudatusettepanek 58
Angelika Winzig, Eleonora Meleti, Miriam Lexmann, Andrea Wechsler, Romana Tomc, Andrzej Buła, Martine Kemp, Henrik Dahl, Letizia Moratti, Maravillas Abadía Jover

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 1

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Rõhutab kutsehariduse ja -õppe tähtsust ELi majandusliku jõukuse ja konkurentsivõime jaoks; rõhutab kutsehariduse ja -õppe edendamise ja väärtustamise tähtsust, et suurendada selle atraktiivsust kvaliteetse teena tööturule sisenemiseks; kutsub komisjoni üles tagama, et tulevases kutsehariduse ja -õppe strateegias käsitletaks kutsehariduse ja -õppe õppekavade kvaliteeti ja asjakohasust koos kutsehariduse ja -õppe programmide	1. rõhutab kutsehariduse ja -õppe tähtsust ELi majandusliku jõukuse ja konkurentsivõime jaoks; rõhutab kutsehariduse ja -õppe edendamise ja väärtustamise tähtsust, et suurendada selle atraktiivsust kvaliteetse teena tööturule sisenemiseks; kutsub komisjoni üles tagama, et tulevases kutsehariduse ja -õppe strateegias käsitletaks kutsehariduse ja -õppe õppekavade kvaliteeti ja asjakohasust koos kutsehariduse ja -õppe programmide

parema tutvustamisega õppijatele, tööandjatele ja laiemale üldsusele;	parema tutvustamisega õppijatele, tööandjatele ja laiemale üldsusele***, sealhulgas selliste kvaliteetsete haridus- ja karjäärinõustamismeetmete kaudu, millega suurendatakse teadlikkust kutseõppevõimalustest ning nendega seotud tööhõive- ja arenguvõimalustest***;

Or. en

Muudatusettepanek 59
Mariateresa Vivaldini, Francesco Torselli, Chiara Gemma, Elena Donazzan, Geadis Geadi

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 1

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Rõhutab kutsehariduse ja -õppe tähtsust ELi majandusliku jõukuse ja konkurentsivõime jaoks; rõhutab kutsehariduse ja -õppe edendamise ja väärtustamise tähtsust, et suurendada selle atraktiivsust kvaliteetse teena tööturule sisenemiseks; kutsub komisjoni üles tagama, et tulevases kutsehariduse ja -õppe strateegias käsitletaks kutsehariduse ja -õppe õppekavade kvaliteeti ja asjakohasust koos kutsehariduse ja -õppe programmide parema tutvustamisega õppijatele, tööandjatele ja laiemale üldsusele;	1. rõhutab kutsehariduse ja -õppe tähtsust ELi majandusliku jõukuse ja konkurentsivõime***, tööstuse suveräänsuse ja strateegilise vastupanuvõime ning inimarengu*** jaoks; rõhutab kutsehariduse ja -õppe edendamise ja väärtustamise tähtsust, et suurendada selle atraktiivsust kvaliteetse teena tööturule sisenemiseks; kutsub komisjoni üles tagama, et tulevases kutsehariduse ja -õppe strateegias käsitletaks kutsehariduse ja -õppe õppekavade kvaliteeti ja asjakohasust koos kutsehariduse ja -õppe programmide parema tutvustamisega õppijatele, tööandjatele ja laiemale üldsusele;

Or. en

Muudatusettepanek 60
Romana Jerković, Estelle Ceulemans, Vilija Blinkevičiūtė, Marianne Vind, Idoia Mendia, Alicia Homs Ginel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 1

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*

1. Rõhutab kutsehariduse ja -õppe tähtsust ELi majandusliku jõukuse ***ja*** konkurentsivõime jaoks; rõhutab kutsehariduse ja -õppe edendamise ja väärtustamise tähtsust, et suurendada selle atraktiivsust kvaliteetse teena tööturule sisenemiseks; kutsub komisjoni üles tagama, et tulevases kutsehariduse ja -õppe strateegias käsitletaks kutsehariduse ja -õppe õppekavade kvaliteeti ja asjakohasust koos kutsehariduse ja -õppe programmide parema tutvustamisega õppijatele, tööandjatele ja laiemale üldsusele;	1. rõhutab kutsehariduse ja -õppe tähtsust ELi ***sotsiaalse ja*** majandusliku jõukuse ***ning*** konkurentsivõime jaoks; rõhutab kutsehariduse ja -õppe edendamise ja väärtustamise tähtsust, et suurendada selle atraktiivsust kvaliteetse teena tööturule sisenemiseks ***ja kvaliteetse töökoha saamiseks***; kutsub komisjoni üles tagama, et tulevases kutsehariduse ja -õppe strateegias käsitletaks kutsehariduse ja -õppe õppekavade kvaliteeti ja asjakohasust koos kutsehariduse ja -õppe programmide parema tutvustamisega õppijatele, tööandjatele ja laiemale üldsusele;

Or. en

Muudatusettepanek 61
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 1

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Rõhutab kutsehariduse ja -õppe tähtsust ELi majandusliku jõukuse ja konkurentsivõime jaoks; rõhutab kutsehariduse ja -õppe edendamise ja väärtustamise tähtsust, et suurendada selle atraktiivsust kvaliteetse teena tööturule sisenemiseks; kutsub komisjoni üles tagama, et tulevases kutsehariduse ja -õppe strateegias käsitletaks kutsehariduse ja -õppe õppekavade kvaliteeti ja asjakohasust koos kutsehariduse ja -õppe programmide parema tutvustamisega õppijatele, tööandjatele ja laiemale üldsusele;	1. rõhutab kutsehariduse ja -õppe tähtsust ELi majandusliku jõukuse ja konkurentsivõime jaoks; rõhutab kutsehariduse ja -õppe edendamise ja väärtustamise tähtsust, et suurendada selle atraktiivsust kvaliteetse teena ***hariduse omandamiseks ja*** tööturule sisenemiseks; kutsub komisjoni üles tagama, et tulevases kutsehariduse ja -õppe strateegias käsitletaks kutsehariduse ja -õppe õppekavade kvaliteeti ja asjakohasust koos kutsehariduse ja -õppe programmide parema tutvustamisega õppijatele, tööandjatele ja laiemale üldsusele;

Or. en

Muudatusettepanek 62
Li Andersson

Resolutsiooni ettepanek

Punkt 1

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Rõhutab kutsehariduse ja -õppe tähtsust ELi majandusliku jõukuse ja konkurentsivõime jaoks; rõhutab kutsehariduse ja -õppe edendamise ja väärtustamise tähtsust, et suurendada selle atraktiivsust kvaliteetse teena tööturule sisenemiseks; kutsub komisjoni üles tagama, et tulevases kutsehariduse ja -õppe strateegias käsitletaks kutsehariduse ja -õppe õppekavade kvaliteeti ja asjakohasust koos kutsehariduse ja -õppe programmide parema tutvustamisega õppijatele, tööandjatele ja laiemale üldsusele;	1. rõhutab kutsehariduse ja -õppe tähtsust ELi majandusliku jõukuse ja konkurentsivõime jaoks; rõhutab kutsehariduse ja -õppe edendamise ja väärtustamise tähtsust, et suurendada selle atraktiivsust ***kaasava*** kvaliteetse teena tööturule sisenemiseks; kutsub komisjoni üles tagama, et tulevases kutsehariduse ja -õppe strateegias käsitletaks kutsehariduse ja -õppe õppekavade kvaliteeti ja asjakohasust koos kutsehariduse ja -õppe programmide parema tutvustamisega õppijatele, tööandjatele ja laiemale üldsusele;

Or. en

Muudatusettepanek 63
Angelika Winzig, Eleonora Meleti, Miriam Lexmann, Andrea Wechsler, Romana Tomc, Andrzej Buła, Martine Kemp, Letizia Moratti

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 1 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1a. väljendab heameelt Euroopa Parlamendi otsuse üle avada mitu Schumani praktika kohta kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsiooniga kandidaatidele, aidates seeläbi kaasa kutseõppevõimaluste nähtavusele ja tunnustamisele; ergutab ELi institutsioone oma praktika- ja töölevõtmispoliitikas jätkuvalt edendama võrdseid võimalusi kutse- ja akadeemiliste taustaga kandidaatidele;

Or. en

Muudatusettepanek 64
Li Andersson

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 1 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1a. rõhutab, et formaalse kutsehariduse pakkujad ja väljakujunenud kvalifikatsioonid, mis keskenduvad põhioskustele, peaksid jätkuvalt olema kutsehariduse ja -õppe strateegiate ja pakkumise aluseks, samal ajal kui moodul-, ülesandepõhistel ja digiõppe programmidel ja kvalifikatsioonidel võib olla oluline täiendav roll, tingimusel et need vastavad asjakohastele ja ülekantavatele kvaliteedi tagamise kriteeriumidele;

Or. en

Muudatusettepanek 65
Margarita de la Pisa Carrión

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 1 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1a. ergutab liikmesriike tagama iseenda tööandjatele head töötingimused, et kutsetöötajate tegevusel oleks kindel raamistik;

Or. en

Muudatusettepanek 66
Benedetta Scuderi
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 2

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Rõhutab, et kutseharidust ja -õpet	2. rõhutab, et kutseharidust ja -õpet

tuleks käsitada vahendina, mis võib toetada nii õpilaste ja töötajate isiklikku arengut kui ka leevendada tööjõupuudust tööturul, aidates seeläbi kaasa ELi konkurentsivõimele ja toetades innovatsiooni ***strateegilistes sektorites***;	tuleks käsitada vahendina, mis võib toetada nii õpilaste ja töötajate isiklikku arengut kui ka leevendada tööjõupuudust tööturul, aidates seeläbi kaasa ELi ***kestlikule*** konkurentsivõimele ja ***jõukusele,*** toetades innovatsiooni;

Or. en

Muudatusettepanek 67
Angelika Winzig, Eleonora Meleti, Miriam Lexmann, Andrea Wechsler, Romana Tomc, Andrzej Buła, Martine Kemp, Henrik Dahl, Letizia Moratti

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 2

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Rõhutab, et kutseharidust ja -õpet tuleks käsitada vahendina, mis võib toetada nii õpilaste ja töötajate isiklikku arengut kui ka leevendada tööjõupuudust tööturul, aidates seeläbi kaasa ELi konkurentsivõimele ja toetades innovatsiooni ***strateegilistes*** sektorites;	2. rõhutab, et kutseharidust ja -õpet tuleks käsitada vahendina, mis võib toetada nii õpilaste ja töötajate isiklikku arengut kui ka leevendada tööjõupuudust tööturul, aidates seeläbi kaasa ELi konkurentsivõimele ja toetades innovatsiooni ***kõigis*** sektorites;

Or. en

Muudatusettepanek 68
Romana Jerković, Estelle Ceulemans, Vilija Blinkevičiūtė, Marianne Vind, Idoia Mendia, Alicia Homs Ginel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 2

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Rõhutab, et kutseharidust ja -õpet tuleks käsitada vahendina, mis võib toetada nii õpilaste ja töötajate isiklikku arengut kui ka leevendada tööjõupuudust tööturul, aidates seeläbi kaasa ELi konkurentsivõimele ***ja*** toetades innovatsiooni strateegilistes sektorites;	2. rõhutab, et kutseharidust ja -õpet tuleks käsitada vahendina, mis võib toetada nii õpilaste ja töötajate isiklikku arengut kui ka leevendada tööjõupuudust tööturul, aidates seeläbi kaasa ELi konkurentsivõimele**,** toetades innovatsiooni strateegilistes sektorites ***ning edendades kvaliteetseid töökohti ja karjäärivõimalusi***;

Or. en

Muudatusettepanek 69
Li Andersson

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 2 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	2a. rõhutab, et ajal, mil Euroopa ühiskond seisab silmitsi keeruliste probleemidega, mis on seotud polariseerumise, desinformatsiooni, väärinfo ja muutunud julgeolekukeskkonnaga, on oluline, et kõigil õpilastel ja õppijatel oleksid oskused ja teadmised, mida on vaja ühiskonna aktiivsete liikmetena tegutsemiseks ja teabe kriitiliseks analüüsimiseks; rõhutab seetõttu vajadust tagada kutseõpilastele võrdsed võimalused omandada kodanikuosaluse, meediapädevuse ja kriitilise mõtlemisega seotud oskusi ja teadmisi ning toonitab samal ajal ka nn pehmete oskuste tähtsust kutsehariduses ja -õppes;

Or. en

Muudatusettepanek 70
Romana Jerković, Estelle Ceulemans, Vilija Blinkevičiūtė, Marianne Vind, Idoia Mendia, Alicia Homs Ginel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 2 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	2a. rõhutab, et kutseharidus ja -õpe saab muutuda atraktiivseks võimaluseks ainult siis, kui sellega kaasnevad kvaliteetsed töökohad; toonitab, et õiglane palk, inimväärsed töötingimused, töökohakindlus ja karjäärivõimalused on töötajate ligimeelitamiseks ja tööl

hoidmiseks hädavajalikud;

Or. en

Muudatusettepanek 71
Pál Szekeres, Margarita de la Pisa Carrión, Séverine Werbrouck

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 3

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Rõhutab vajadust tagada, et kutsehariduse ***ja -õppe üliõpilased ja kooli*** lõpetanud tunneksid, et nende kvalifikatsioone ja kutsealasid väärtustatakse võrdselt akadeemilise haridusega, et ***tagada sotsiaalne ühtekuuluvus ja kaasatus***;	3. rõhutab vajadust tagada, et ***kutseõpilased ja*** kutsehariduse lõpetanud tunneksid, et nende kvalifikatsioone ja kutsealasid väärtustatakse võrdselt akadeemilise haridusega, et ***edendada sotsiaalset ühtekuuluvust ja kaasatust***; ***rõhutab, et on kasvav nõudlus sellise uut liiki tööjõu järele, kes lisaks tehisintellekti vahendite kasutamisele on võimeline neid ka ametialaselt juhendama ning nende üle järelevalvet ja nendega koostööd tegema; rõhutab, et kutsehariduse ja -õppe õppekavad peaksid andma õppijatele praktilised, tehnilised ja digioskused, mis on vajalikud tehisintellektist saadava kasu maksimeerimiseks, säilitades samal ajal töökohal inimese vastutuse, loovuse ja otsuste tegemise;***

Or. en

Muudatusettepanek 72
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 3

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Rõhutab vajadust tagada, et kutsehariduse ***ja -õppe üliõpilased ja kooli*** lõpetanud tunneksid, et nende kvalifikatsioone ja kutsealasid väärtustatakse võrdselt akadeemilise	3. rõhutab vajadust tagada, et ***kutseõpilased ja*** kutsehariduse lõpetanud tunneksid, et nende kvalifikatsioone ja kutsealasid väärtustatakse võrdselt akadeemilise haridusega, et tagada

haridusega, et tagada sotsiaalne ühtekuuluvus ja kaasatus;	sotsiaalne ühtekuuluvus ja kaasatus; ***kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kõrvaldama kutsehariduse ja -õppe kuvandi ja väärtusega seotud püsivaid negatiivseid arusaamasid, pakkudes varajast ja pidevat karjäärinõustamist, tehes lapsevanemate ja perekondadega sihipärast koostööd, pakkudes kvaliteetset tasustatud töökohapõhist õpet ning tehes pikaajalisi investeeringuid piirkondlikesse oskuste ökosüsteemidesse, mis suurendavad kutsehariduse ja -õppe nähtavust ja atraktiivsust; kutsub liikmesriike üles jõuliselt investeerima nõustamisteenustesse ja juhendamissüsteemidesse, tunnistades õpetajate ja koolitajate kõrval juhendajate ja nõustajate keskset rolli õpilaste toetamisel; palub Euroopa Komisjoni koostada ELi juhendamise ja nõustamise raamistiku;***
	Or. en

Muudatusettepanek 73
Benedetta Scuderi
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 3

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Rõhutab vajadust tagada, et ***kutsehariduse ja -õppe üliõpilased*** ja kooli lõpetanud tunneksid, et nende kvalifikatsioone ja kutsealasid väärtustatakse võrdselt akadeemilise haridusega, et tagada sotsiaalne ühtekuuluvus ja kaasatus;	3. rõhutab vajadust tagada, et ***kutsehariduses ja -õppes osalevad õpilased*** ja kooli lõpetanud tunneksid, et nende kvalifikatsioone ja kutsealasid väärtustatakse võrdselt akadeemilise haridusega, et tagada sotsiaalne ühtekuuluvus ja kaasatus***, võrdsed võimalused juurdepääsul tööhõivele, liikuvusele, edasisele õppele ja karjääri edendamisele***;
	Or. en

Muudatusettepanek 74
Pál Szekeres, Séverine Werbrouck

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 3 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	3a. rõhutab, et üldsuse arusaama parandamine kutseharidusest ja -õppest ning selle atraktiivsuse suurendamine nõuab mitte ainult poliitikameetmeid, vaid ka uuendatud narratiivi ja terminoloogiat, mis kajastab paremini kutseõppevõimaluste väärtust; julgustab töötama välja kommunikatsiooniraamistikke, mis tutvustavad kõrgharidust ning kutseharidust ja -õpet pigem täiendavate kui hierarhiliste õppevormidena, kusjuures kõrgharidus keskendub sageli loojate, novaatorite ja kontseptuaalsete probleemide lahendajate arendamisele, samal ajal kui kutseharidus ja -õpe annab vahendid tegijatele, ehitajatele ja rakendajatele, kes muudavad teadmised käegakatsutavaks majanduslikuks ja sotsiaalseks väärtuseks; rõhutab, et selline eristamine ei tohiks tähendada erinevusi intellektuaalses väärtuses, kuna mõlemad võimalused põhinevad teaduslikel teadmistel ja kriitilisel mõtlemisel, vaid pigem kajastavad teadmiste, oskuste ja loovuse erinevaid, kuid võrdselt väärtuslikke rakendusi ühiskonnas ja tööturul;

Or. en

Muudatusettepanek 75
Brigitte van den Berg

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 3 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	3a. kutsub liikmesriike ja komisjoni

üles asjakohasel juhul tagama, et olemasolevaid akadeemilise hariduse toetusvahendeid ja riiklikke toetussüsteeme laiendatakse kutsehariduses ja -õppes osalejatele, selle asemel et luua eraldi süsteemid; rõhutab, et õpilaskaardi saamise tingimused, rahalise toetuse kavad, tunnustamissüsteemid ja juurdepääs avaliku sektori võimalustele tuleks kavandada kaasaval viisil, mis ei tekita kutsehariduses ja -õppes osalejate ja akadeemilist haridust omandavate õppijate vahel diskrimineerimist;

Or. en

Muudatusettepanek 76
Angelika Winzig, Eleonora Meleti, Miriam Lexmann, Andrea Wechsler, Romana Tomc, Andrzej Buła, Martine Kemp, Letizia Moratti

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 3 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	3a. rõhutab, kui olulised on selged arenguvõimalused kutsehariduses ja -õppes, sealhulgas kutsekõrgharidus ja -õpe ning kvalifikatsioonid Euroopa kvalifikatsioonide raamistiku 5. ja kõrgemal tasemel, et suurendada kutsehariduse ja -õppe atraktiivsust, toetada elukestvat õpet ja tegeleda oskuste nappusega;

Or. en

Muudatusettepanek 77
Romana Jerković, Estelle Ceulemans, Vilija Blinkevičiūtė, Marianne Vind, Idoia Mendia, Alicia Homs Ginel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 3 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*

3a. kutsub liikmesriike üles tegelema sooliste stereotüüpidega haridus- ja karjäärivalikutes ning julgustama naiste ja meeste tasakaalustatumat osalemist eri kutsealadel, sektorites ja ametites;

Or. en

Muudatusettepanek 78
Li Andersson

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 3 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	3a. rõhutab, et kaasaval kutseharidusel ja -õppel on keskne roll ühiskonnast ja tööturult tõrjutuse ohus olevate õppijate toetamisel ning heaolu, võrdsete võimaluste ja sotsiaalse ühtekuuluvuse edendamisel;

Or. en

Muudatusettepanek 79
Brigitte van den Berg

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 3 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	3b. kutsub liikmesriike üles parandama kutsehariduses ja -õppes osalejate rahalise toetuse piisavust, kättesaadavust ja õiglust; märgib murega püsivaid erinevusi selles, et keskharidust ja keskharidusejärgset haridust, mida ei tunnustata kõrgharidusena omandavad õppijad saavad avaliku sektori rahalist toetust madalamal tasemel kui kolmanda taseme haridust omandavad õppijad; rõhutab vajadust kõrvaldada põhjendamatud toetuskõlblikkuse tõkked, mis on seotud tööalase staatuse, vanuse

või elukorraldusega, eelkõige töölepingu alusel töötavate töökohapõhiste õppijate puhul;

Or. en

Muudatusettepanek 80
Li Andersson

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 3 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	3b. rõhutab, et kõik kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonid ja kvalifikatsioonitunnistused peaksid pakkuma selgeid võimalusi edasisteks õpinguteks ja arenguks; rõhutab, et keskhariduse tasemel kutsehariduses ja -õppes osalemine ei tohiks takistada inimestel jätkata õpinguid kolmanda taseme haridusasutustes, sealhulgas kõrgema taseme kutsehariduses ja -õppes ning ülikoolides;

Or. en

Muudatusettepanek 81
Angelika Winzig, Eleonora Meleti, Miriam Lexmann, Andrea Wechsler, Romana Tomc, Andrzej Buła, Martine Kemp, Henrik Dahl, Letizia Moratti, Maravillas Abadía Jover

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 3 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	3b. rõhutab, kui olulised on kutseõppevõimalused, mis jäävad kättesaadavaks ka pärast üldkeskhariduse omandamist ning mis ühendavad kõrgema haridustaseme töökohal toimuva õppega, laiendades seeläbi karjäärivalikuid ja toetades kõrge kvalifikatsiooniga töötajate arengut;

Or. en

Muudatusettepanek 82
Angelika Winzig, Eleonora Meleti, Miriam Lexmann, Andrea Wechsler, Romana Tomc, Andrzej Buła, Martine Kemp, Henrik Dahl, Letizia Moratti, Maravillas Abadía Jover

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 3 c (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	3c. rõhutab mikrokvalifikatsioonitunnistuste ja moodulõppevõimaluste potentsiaali toetada oskuste täiendamist ja ümberõpet kogu tööelu jooksul ning pakkuda töötajatele ja tööandjatele paindlikke õppimisvõimalusi kiiresti muutuval tööturul;

Or. en

Muudatusettepanek 83
Angelika Winzig, Eleonora Meleti, Miriam Lexmann, Andrea Wechsler, Romana Tomc, Andrzej Buła, Martine Kemp, Letizia Moratti, Maravillas Abadía Jover

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 3 d (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	3d. rõhutab põlvkondadevahelise oskuste edasiandmise tähtsust demograafiliste muutuste ja tööjõupuudusega tegelemisel; ergutab algatusi, mis toetavad kogenud töötajaid nende teadmiste ja asjatundlikkuse edasiandmisel mentorluse, töökohal toimuva koolituse ja töökohapõhise õppe kavade kaudu;

Or. en

Muudatusettepanek 84

Angelika Winzig, Eleonora Meleti, Miriam Lexmann, Andrea Wechsler, Romana Tomc, Andrzej Buła, Martine Kemp, Letizia Moratti

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 4

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. Nõuab, et ELi institutsioonid ja liikmesriigid edendaksid lugupidavamat terminoloogiat haridusvõimaluste kohta ***ning loobuksid sellistest mõistetest*** nagu „kõrgem“ ja „madalam“ haridus; kutsub komisjoni üles ***tunnistama kehtetuks ELi tasandi eesmärgi*** kõrghariduse omandamise ***kui võrdlusaluse*** kohta***, kuna see ei ole kooskõlas komisjoni kavatsusega hinnata kutseharidust ja -õpet sellega võrdselt***;	4. nõuab, et ELi institutsioonid ja liikmesriigid edendaksid lugupidavamat terminoloogiat haridusvõimaluste kohta***, mis põhineb pigem Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku tasemetel kui sellistel mõistetel*** nagu „kõrgem“ ja „madalam“ haridus; kutsub komisjoni üles ***täiendama*** kõrghariduse omandamise ***võrdlusalust ulatusliku ELi tasandi eesmärgiga kutsehariduses ja -õppes osalemise ja selle läbimise*** kohta;

Or. en

Muudatusettepanek 85
Romana Jerković, Estelle Ceulemans, Vilija Blinkevičiūtė, Marianne Vind, Idoia Mendia, Alicia Homs Ginel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 4

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. Nõuab, et ELi institutsioonid ja liikmesriigid edendaksid lugupidavamat terminoloogiat haridusvõimaluste kohta ning loobuksid sellistest mõistetest nagu „kõrgem“ ja „madalam“ haridus; kutsub ***komisjoni üles tunnistama kehtetuks ELi tasandi eesmärgi kõrghariduse omandamise kui võrdlusaluse kohta, kuna see ei ole kooskõlas*** komisjoni ***kavatsusega hinnata kutseharidust ja -õpet sellega võrdselt***;	4. nõuab, et ELi institutsioonid ja liikmesriigid edendaksid lugupidavamat terminoloogiat haridusvõimaluste kohta ning loobuksid sellistest mõistetest nagu „kõrgem“ ja „madalam“ haridus; kutsub ***lisaks*** komisjoni ***ja liikmesriike üles tagama kutse- ja akadeemiliste õpingute võrdset tunnustamist***;

Or. en

Muudatusettepanek 86

Benedetta Scuderi
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 4

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. Nõuab, et ELi institutsioonid ja liikmesriigid edendaksid lugupidavamat terminoloogiat haridusvõimaluste kohta ning loobuksid sellistest mõistetest nagu „kõrgem“ ja „madalam“ haridus; kutsub komisjoni üles ***tunnistama kehtetuks*** ELi tasandi ***eesmärgi kõrghariduse omandamise kui võrdlusaluse kohta, kuna see ei ole kooskõlas komisjoni kavatsusega hinnata*** kutseharidust ja -õpet ***sellega võrdselt***;	4. nõuab, et ELi institutsioonid ja liikmesriigid edendaksid lugupidavamat terminoloogiat haridusvõimaluste kohta ning loobuksid sellistest mõistetest nagu „kõrgem“ ja „madalam“ haridus; kutsub komisjoni üles ***tagama, et*** ELi tasandi ***eesmärgid ja võrdlusalused oskuste ja hariduse omandamisel ei eelistaks üht võimalust teisele ning et*** kutseharidust ja -õpet ***väärtustataks kõrgharidusega võrdsetel alustel***;

Or. en

Muudatusettepanek 87
Mariateresa Vivaldini, Francesco Torselli, Chiara Gemma, Elena Donazzan, Geadis Geadi

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 4

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. Nõuab, et ELi institutsioonid ja liikmesriigid edendaksid lugupidavamat terminoloogiat haridusvõimaluste kohta ning loobuksid sellistest mõistetest nagu „kõrgem“ ja „madalam“ haridus; kutsub komisjoni üles tunnistama kehtetuks ELi tasandi eesmärgi kõrghariduse omandamise kui võrdlusaluse kohta, kuna see ei ole kooskõlas komisjoni kavatsusega hinnata kutseharidust ja -õpet sellega võrdselt;	4. Nõuab, et ELi institutsioonid ja liikmesriigid edendaksid lugupidavamat terminoloogiat haridusvõimaluste kohta ning loobuksid sellistest mõistetest nagu „kõrgem“ ja „madalam“ haridus; kutsub komisjoni üles tunnistama kehtetuks ELi tasandi eesmärgi kõrghariduse omandamise kui võrdlusaluse kohta, kuna see ei ole kooskõlas komisjoni kavatsusega hinnata kutseharidust ja -õpet sellega võrdselt; ***kutsub lisaks komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et kolmanda taseme kutseharidust ISCED 5. tasemel ja Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku 5. ja 6. tasemel tunnustataks ja edendataks selgesõnaliselt ELi oskuste poliitika raamistikes kui akadeemilise***

kõrgharidusega võrdväärset võimalust;

Or. en

Muudatusettepanek 88
Li Andersson

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 4

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. Nõuab, et ELi institutsioonid ja liikmesriigid edendaksid lugupidavamat terminoloogiat haridusvõimaluste kohta ning loobuksid sellistest mõistetest nagu „kõrgem“ ja „madalam“ haridus; kutsub komisjoni üles tunnistama kehtetuks ELi tasandi ***eesmärgi*** kõrghariduse omandamise kui võrdlusaluse kohta, kuna see ei ole kooskõlas komisjoni kavatsusega hinnata kutseharidust ja -õpet sellega võrdselt;	4. nõuab, et ELi institutsioonid ja liikmesriigid edendaksid lugupidavamat terminoloogiat haridusvõimaluste kohta ning loobuksid sellistest mõistetest nagu „kõrgem“ ja „madalam“ haridus; kutsub komisjoni üles ***tagama, et tema asjakohased strateegiad, teatised, suunised ja rahastamisvahendid kajastaksid ja edendaksid kutse- ja akadeemiliste võimaluste võrdset tunnustamist ja hindamist; kutsub komisjoni üles*** tunnistama kehtetuks ELi tasandi kõrghariduse omandamise ***eesmärgi*** kui võrdlusaluse kohta, kuna see ei ole kooskõlas komisjoni kavatsusega hinnata kutseharidust ja -õpet sellega võrdselt;

Or. en

Muudatusettepanek 89
Maria Zacharia

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 5

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
5. Nõuab, et liikmesriigid ja ELi institutsioonid kaasaksid ***kutsehariduse ja -õppe üliõpilasi ja*** kooli lõpetanuid kõigil poliitikakujundamise tasanditel, et tagada ***võrdne*** osalemine***, ning pakuksid kutsehariduses ja -õppes praktikat***;	5. nõuab, et liikmesriigid ja ELi institutsioonid kaasaksid ***kutsehariduses ja -õppes osalevaid õpilasi, töökohapõhiseid õppijaid,*** kooli lõpetanuid***, õpetajaid, koolitajaid ja ametiühinguid*** kõigil poliitikakujundamise tasanditel, et

tagada ***sisuline*** osalemine ***ning kutsehariduse ja -õppe süsteemide demokraatlik juhtimine***;

Or. en

Muudatusettepanek 90
Romana Jerković, Estelle Ceulemans, Vilija Blinkevičiūtė, Marianne Vind, Idoia Mendia, Alicia Homs Ginel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 5

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
5. Nõuab, et liikmesriigid ja ELi institutsioonid kaasaksid ***kutsehariduse ja -õppe üliõpilasi ja*** kooli lõpetanuid kõigil poliitikakujundamise tasanditel, et tagada võrdne osalemine, ning pakuksid kutsehariduses ja -õppes ***praktikat***;	5. nõuab, et liikmesriigid ja ELi institutsioonid kaasaksid ***kutsehariduses ja -õppes osalevaid õpilasi, töökohapõhiseid õppijaid,*** kooli lõpetanuid***, õpetajaid, koolitajaid ja nende esindajaid, sealhulgas ametiühinguid ja õpilasliite,*** kõigil poliitikakujundamise tasanditel, et tagada võrdne osalemine, ning pakuksid kutsehariduses ja -õppes ***töökohapõhist õpet***;

Or. en

Muudatusettepanek 91
Mariateresa Vivaldini, Francesco Torselli, Chiara Gemma, Elena Donazzan, Geadis Geadi

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 5

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
5. Nõuab, et liikmesriigid ja ELi institutsioonid kaasaksid ***kutsehariduse ja -õppe üliõpilasi*** ja kooli lõpetanuid ***kõigil*** poliitikakujundamise ***tasanditel***, et tagada võrdne osalemine, ning pakuksid ***kutsehariduses ja -õppes*** praktikat;	5. nõuab, et liikmesriigid ja ELi institutsioonid kaasaksid ***kutsehariduses ja -õppes osalevaid õpilasi*** ja kooli lõpetanuid***, tööandjaid, kaubanduskodasid, käsitööorganisatsioone ja sotsiaalpartnereid kõigi tasanditel*** poliitikakujundamise ***kavandamisse***, et tagada võrdne osalemine, ning pakuksid

kutsehariduse ja -õppe praktikat;

Or. en

Muudatusettepanek 92
Benedetta Scuderi
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 5

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
5. Nõuab, et liikmesriigid ja ELi institutsioonid kaasaksid ***kutsehariduse ja -õppe üliõpilasi*** ja kooli lõpetanuid kõigil poliitikakujundamise tasanditel, et tagada võrdne osalemine, ning pakuksid kutsehariduses ja -õppes praktikat;	5. nõuab, et liikmesriigid ja ELi institutsioonid kaasaksid ***kutsehariduses ja -õppes osalevaid õpilasi*** ja kooli lõpetanuid kõigil poliitikakujundamise tasanditel, et tagada võrdne osalemine, ning pakuksid kutsehariduses ja -õppes ***kvaliteetset ja õiglaselt tasustatud*** praktikat;

Or. en

Muudatusettepanek 93
Margarita de la Pisa Carrión

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 5

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
5. Nõuab, et liikmesriigid ja ELi institutsioonid kaasaksid ***kutsehariduse ja -õppe üliõpilasi*** ja kooli lõpetanuid ***kõigil*** poliitikakujundamise tasanditel, et tagada võrdne osalemine, ning pakuksid kutsehariduses ja -õppes praktikat;	5. nõuab, et liikmesriigid ja ELi institutsioonid kaasaksid ***kutsehariduses ja -õppes osalevaid õpilasi*** ja kooli lõpetanuid ***asjaomastel*** poliitikakujundamise tasanditel, et tagada võrdne osalemine, ning pakuksid kutsehariduses ja -õppes praktikat;

Or. en

Muudatusettepanek 94
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 5

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
5. Nõuab, et liikmesriigid ja ELi institutsioonid kaasaksid ***kutsehariduse ja -õppe üliõpilasi*** ja kooli lõpetanuid kõigil poliitikakujundamise tasanditel, et tagada võrdne osalemine, ning pakuksid kutsehariduses ja -õppes praktikat;	5. ***rõhutab akadeemiliselt haritud isikute üleesindatust poliitiliste ja haldusotsuste tegemisel, mis piirab poliitika kujundamisel kutseõppe perspektiivide mitmekesisust;*** nõuab, et liikmesriigid ja ELi institutsioonid kaasaksid ***kutsehariduses ja -õppes osalevaid õpilasi*** ja kooli lõpetanuid kõigil poliitikakujundamise tasanditel, et tagada võrdne osalemine, ning pakuksid kutsehariduses ja -õppes ***töökohapõhist õpet,*** praktikat***, tööpraktikat ja töökohti***; ***kutsub komisjoni üles looma oma teadusnõustamise mehhanismi kõrvale praktilise nõustamise mehhanismi;***

Or. en

Muudatusettepanek 95
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 5 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	5a. peab kahetsusväärseks, et Euroopas esineb hariduse alusel diskrimineerimist; väljendab heameelt selle üle, et Bulgaaria, Horvaatia, Portugal ja Sloveenia juba pakuvad oma riiklikes õigussüsteemides õiguskaitset sellise diskrimineerimise vastu; rõhutab Madalmaade Inimõiguste Instituudi nõuandvat arvamust[1a], milles nõutakse kaupade ja teenuste puhul haridustaseme lisamist diskrimineerimise eest kaitsva tunnusena; kutsub Euroopa Komisjoni üles hindama ja pakkuma välja asjakohaseid meetmeid, et tagada hariduse alusel diskrimineerimise asjakohane käsitlemine ELi võrdõiguslikkuse raamistikus;

1a

https://www.mensenrechten.nl/actueel/nieuws/2024/09/04/advies-college-vul-wetgeving-aan-met-bescherming-tegen-discriminatie-vanwege-opleiding

Or. en

Muudatusettepanek 96
Romana Jerković, Estelle Ceulemans, Vilija Blinkevičiūtė, Marianne Vind, Idoia Mendia, Alicia Homs Ginel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 5 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	5a. rõhutab kutsehariduse ja -õppe tähtsust üksikisikute ja puuetega inimeste jaoks ning rõhutab vajadust töötada välja strateegiad, et pakkuda neile rohkem ja paremaid kutsehariduse ja -õppe võimalusi ning hõlbustada nende integreerimist tööturule;

Or. en

Muudatusettepanek 97
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 5 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	5b. peab kahetsusväärseks, et paljude kutsealade, eelkõige avaliku sektori palgatasemed ei ole endiselt piisavalt kooskõlas nende rollide keerukuse, vastutuse ja ühiskondliku väärtusega, mis süvendab püsivat tööjõupuudust ja vähendab kutseõppevõimaluste atraktiivsust; kutsub liikmesriike üles ja julgustab sotsiaalpartnereid oma tasustamisraamistikke läbi vaatama, et

	tugevdada oluliste kutseteenuste ja -kutsealade puhul värbamist, tööl hoidmist ja pikaajalist kestlikkust;

Or. en

Muudatusettepanek 98
Benedetta Scuderi
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 6

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
6. Tunnustab organisatsioonide WorldSkills ja EuroSkills panust kutsehariduse ja -õppe tipptaseme, innovatsiooni ja atraktiivsuse edendamisse kogu Euroopas; julgustab tegema tihedamat koostööd komisjoni, liikmesriikide ning kutsehariduse ja -õppe oskuste võistlusi korraldavate organisatsioonide vahel, et edendada kutsehariduse tipptaset ning toetada kutsehariduse ja -õppe nähtavust; tunnistab, et need konkursid ja nendega seotud raamistikud, nagu WorldSkills Occupational Standards, peaksid olema inspiratsiooniallikaks poliitikakujundajatele ning kutsehariduse ja -õppe poliitika ja oskuste tunnustamise arendamisele;	6. tunnustab organisatsioonide WorldSkills ja EuroSkills panust kutsehariduse ja -õppe tipptaseme, innovatsiooni ja atraktiivsuse edendamisse kogu Euroopas; julgustab tegema tihedamat koostööd komisjoni, liikmesriikide ning kutsehariduse ja -õppe oskuste võistlusi korraldavate organisatsioonide vahel, et edendada kutsehariduse tipptaset ning toetada kutsehariduse ja -õppe nähtavust; tunnistab, et need konkursid ja nendega seotud raamistikud, nagu WorldSkills Occupational Standards, peaksid olema inspiratsiooniallikaks poliitikakujundajatele ning kutsehariduse ja -õppe poliitika ja oskuste tunnustamise arendamisele***, tuletades samas meelde, et kutsehariduse ja -õppe tipptase peab hõlmama ka kaasamist, juurdepääsetavust, õpetajate ja koolitajate kvaliteetseid töötingimusi ning võrdseid võimalusi kõigile õppijatele***;

Or. en

Muudatusettepanek 99
Angelika Winzig, Eleonora Meleti, Miriam Lexmann, Andrea Wechsler, Romana Tomc, Andrzej Buła, Martine Kemp, Letizia Moratti, Maravillas Abadía Jover

Resolutsiooni ettepanek

Punkt 6

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
6. Tunnustab organisatsioonide WorldSkills ja EuroSkills panust kutsehariduse ja -õppe tipptaseme, innovatsiooni ja atraktiivsuse edendamisse kogu Euroopas; julgustab tegema tihedamat koostööd komisjoni, liikmesriikide ning kutsehariduse ja -õppe oskuste võistlusi korraldavate organisatsioonide vahel, et edendada kutsehariduse tipptaset ning toetada kutsehariduse ja -õppe nähtavust; tunnistab, et need konkursid ja nendega seotud raamistikud, nagu WorldSkills Occupational Standards, peaksid olema inspiratsiooniallikaks poliitikakujundajatele ning kutsehariduse ja -õppe poliitika ja oskuste tunnustamise arendamisele;	6. tunnustab organisatsioonide WorldSkills ja EuroSkills panust kutsehariduse ja -õppe tipptaseme, innovatsiooni ja atraktiivsuse edendamisse kogu Euroopas; julgustab tegema tihedamat koostööd komisjoni, liikmesriikide***, piirkondlike ja valdkondlike organisatsioonide*** ning kutsehariduse ja -õppe oskuste võistlusi korraldavate organisatsioonide vahel, et edendada kutsehariduse tipptaset ning toetada kutsehariduse ja -õppe nähtavust; tunnistab, et need konkursid ja nendega seotud raamistikud, nagu WorldSkills Occupational Standards, peaksid olema inspiratsiooniallikaks poliitikakujundajatele ning kutsehariduse ja -õppe poliitika ja oskuste tunnustamise arendamisele;

Or. en

Muudatusettepanek 100
Benedetta Scuderi
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 7

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
7. Tuletab meelde, et kuigi komisjoni teatises „Oskuste liit“ märgitakse, et kutseharidusest ja -õppest peaks saama „sama väärtustatud õppevõimalus kui kõrgharidusest“, saab kutseharidus ja -õpe endiselt väiksema osa programmi „Erasmus+“ rahalistest vahenditest kui akadeemiline haridus; nõuab selle eelarveeraldiste suurendamist, et tagada selle eesmärgi tegelik täitmine ja paketi „Liikuvus Euroopas“ eesmärgi toetamist, mille kohaselt peaks kutsehariduses ja -õppes osalejate õpiränne moodustama	7. tuletab meelde, et kuigi komisjoni teatises „Oskuste liit“ märgitakse, et kutseharidusest ja -õppest peaks saama „sama väärtustatud õppevõimalus kui kõrgharidusest“, saab kutseharidus ja -õpe endiselt väiksema osa programmi „Erasmus+“ rahalistest vahenditest kui akadeemiline haridus; nõuab selle eelarveeraldiste suurendamist, et tagada selle eesmärgi tegelik täitmine ja paketi „Liikuvus Euroopas“ eesmärgi toetamist, mille kohaselt peaks kutsehariduses ja -õppes osalejate õpiränne moodustama

2030. aastaks 12 %;	2030. aastaks 12 % ***, mis tuleb saavutada muu hulgas programmi „Erasmus+“ kaudu***; ***tuletab meelde vajadust parandada õpirände kättesaadavust töökohapõhiste õppijate, täiskasvanud õppijate ja vähemate võimalustega õppijate jaoks, sealhulgas ettevalmistavate, keeleliste ja kaasnevate toetusmeetmete toetamise kaudu; tuletab meelde, et selliste kogemuste pakkumisel tuleb arvestada ka soolise tasakaaluga, propageerides selleks kutsehariduse ja -õppe valdkonna liikuvusprogramme tõhusalt naiste seas;***

Or. en

Muudatusettepanek 101
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 7

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
7. Tuletab meelde, et kuigi komisjoni teatises „Oskuste liit“ märgitakse, et kutseharidusest ja -õppest peaks saama „sama väärtustatud õppevõimalus kui kõrgharidusest“, saab kutseharidus ja -õpe endiselt väiksema osa programmi „Erasmus+“ rahalistest vahenditest kui akadeemiline haridus; nõuab selle eelarveeraldiste suurendamist, et tagada selle eesmärgi tegelik täitmine ja paketi „Liikuvus Euroopas“ eesmärgi toetamist, mille kohaselt peaks kutsehariduses ja -õppes osalejate õpiränne moodustama 2030. aastaks 12 %;	7. Tuletab meelde, et kuigi komisjoni teatises „Oskuste liit“ märgitakse, et kutseharidusest ja -õppest peaks saama „sama väärtustatud õppevõimalus kui kõrgharidusest“, saab kutseharidus ja -õpe endiselt väiksema osa programmi „Erasmus+“ rahalistest vahenditest kui akadeemiline haridus; nõuab selle eelarveeraldiste suurendamist, et tagada selle eesmärgi tegelik täitmine ja paketi „Liikuvus Euroopas“ eesmärgi toetamist, mille kohaselt peaks kutsehariduses ja -õppes osalejate õpiränne moodustama 2030. aastaks 12 %; ***rõhutab, et programmis „Erasmus+“ tuleks kutsehariduse ja -õppe valdkonna liikuvuse põhieesmärkidena tunnustada mitte ainult tööturu tulemusi, vaid ka isiklikku arengut, kultuuridevahelist õpet ja noorte kogemusi; kutsub Euroopa Komisjoni üles suurendama liikuvusprogrammide kättesaadavust, kaasatust ja kestlikkust, eraldades ELi***

hallatavates programmides konkreetsed vahendid, et toetada sotsiaal-majanduslikult ebasoodsa taustaga õppijate kaasavat liikuvust;

Or. en

Muudatusettepanek 102
Angelika Winzig, Eleonora Meleti, Miriam Lexmann, Andrea Wechsler, Romana Tomc, Andrzej Buła, Martine Kemp, Letizia Moratti, Maravillas Abadía Jover

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 7

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
7. Tuletab meelde, et kuigi komisjoni teatises „Oskuste liit“ märgitakse, et kutseharidusest ja -õppest peaks saama „sama väärtustatud õppevõimalus kui kõrgharidusest“, saab kutseharidus ja -õpe endiselt väiksema osa programmi „Erasmus+“ rahalistest vahenditest kui akadeemiline haridus; nõuab selle eelarveeraldiste suurendamist, et tagada selle eesmärgi tegelik täitmine ja paketi „Liikuvus Euroopas“ eesmärgi toetamist, mille kohaselt peaks kutsehariduses ja -õppes osalejate õpiränne moodustama 2030. aastaks 12 %;	7. Tuletab meelde, et kuigi komisjoni teatises „Oskuste liit“ märgitakse, et kutseharidusest ja -õppest peaks saama „sama väärtustatud õppevõimalus kui kõrgharidusest“, saab kutseharidus ja -õpe endiselt väiksema osa programmi „Erasmus+“ rahalistest vahenditest kui akadeemiline haridus; nõuab selle eelarveeraldiste suurendamist, et tagada selle eesmärgi tegelik täitmine ja paketi „Liikuvus Euroopas“ eesmärgi toetamist, mille kohaselt peaks kutsehariduses ja -õppes osalejate õpiränne moodustama 2030. aastaks 12 %; ***nõuab programmi „Erasmus+“ suutlikkuse suurendamise algatuste tugevdamist kutsehariduse ja -õppe valdkonnas, tunnistades nende panust institutsionaalsesse arengusse, innovatsiooni ning kutsehariduse ja -õppe süsteemide pikaajalisse kvaliteeti ja vastupanuvõimesse;***

Or. en

Muudatusettepanek 103
Maria Zacharia

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 7

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
7. Tuletab meelde, et kuigi komisjoni teatises „Oskuste liit“ märgitakse, et kutseharidusest ja -õppest peaks saama „sama väärtustatud õppevõimalus kui kõrgharidusest“, saab kutseharidus ja -õpe endiselt väiksema osa programmi „Erasmus+“ rahalistest vahenditest kui akadeemiline haridus; nõuab selle eelarveeraldiste suurendamist, et tagada selle eesmärgi tegelik täitmine ja paketi „Liikuvus Euroopas“ eesmärgi toetamist, mille kohaselt peaks kutsehariduses ja -õppes osalejate õpiränne moodustama 2030. aastaks 12 %;	7. tuletab meelde, et kuigi komisjoni teatises „Oskuste liit“ märgitakse, et kutseharidusest ja -õppest peaks saama „sama väärtustatud õppevõimalus kui kõrgharidusest“, saab kutseharidus ja -õpe endiselt väiksema osa programmi „Erasmus+“ rahalistest vahenditest kui akadeemiline haridus; nõuab ***järgmises mitmeaastases finantsraamistikus programmi „Erasmus+“ kogueelarve olulist suurendamist, pakkudes sihtotstarbelist toetust ebasoodsa sotsiaal-majandusliku taustaga, maapiirkondadest ja äärepoolseimatest piirkondadest pärit õppijatele; nõuab*** selle eelarveeraldiste suurendamist, et tagada selle eesmärgi tegelik täitmine ja paketi „Liikuvus Euroopas“ eesmärgi toetamist, mille kohaselt peaks kutsehariduses ja -õppes osalejate õpiränne moodustama 2030. aastaks 12 %;

Or. en

Muudatusettepanek 104
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 7 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	7a. peab kahetsusväärseks, et püsivad struktuursed ja rahalised tõkked piiravad jätkuvalt kutsehariduses ja -õppes osalejate osalemist rahvusvahelises liikuvuses; nõuab tugeva ühise Euroopa raamistiku loomist, mis tagaks välismaal läbitud liikuvusperioodide ning praktika ja töökohapõhise õppe käigus omandatud kvalifikatsioonide ja õpiväljundite automaatse tunnustamise; nõuab lisaks, et programmi „Erasmus+“ liikuvustoetused põhineksid vastuvõtvate riikide tegelikul elukallidusel ning et võetaks arvesse kutsehariduses ja -õppes

osalejate konkreetseid lisakulusid;

Or. en

Muudatusettepanek 105
Letizia Moratti

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 7 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	7a. rõhutab vajadust töötada välja kohandatud toetusvõimalused noortele, kes ei tööta, ei õpi ega osale koolitusel (NEET-noored) nõustamis-, juhendamis- ja mentorlusvahendite kaudu, millega suudetakse rahuldada individuaalseid vajadusi ning kõrvaldada takistused juurdepääsul haridus- ja kutseõppevõimalustele; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama kaasamis- ja taasintegreerimismeetmeid, edendades NEET-noorte osalemist kutsehariduse ja -õppe programmides ning elukestva õppe võimalustes;

Or. en

Muudatusettepanek 106
Angelika Winzig, Eleonora Meleti, Miriam Lexmann, Andrea Wechsler, Romana Tomc, Andrzej Buła, Martine Kemp, Letizia Moratti, Maravillas Abadía Jover

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 7 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	7a. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles hõlbustama VKEde osalemist programmi „Erasmus+“ töökohapõhiste õppijate ning kutsehariduses ja -õppes osalejate liikuvuskavades, lihtsustades haldusmenetlusi, vähendades aruandlusnõudeid, pakkudes sihipärast korralduslikku tuge ja võttes arvesse

konkreetseid probleeme, millega väikeettevõtjad puutuvad kokku, kui töökohapõhised õppijad ajutiselt töökohalt eemal viibivad;

Or. en

Muudatusettepanek 107
Mariateresa Vivaldini, Francesco Torselli, Chiara Gemma, Elena Donazzan, Geadis Geadi

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 7 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	7a. peab kahetsusväärseks Euroopa Komisjoni otsust mitte kaasata Euroopa kutsehariduse ja -õppe ühendusi kõrgetasemelisesse oskuste nõukogusse ning kutsub komisjoni üles kaasama neid täisliikmena, võttes arvesse nende kogemusi koolituse, hariduse ja oskuste valdkonnas, mis on kooskõlas nõukogu põhiülesandega ja täiendab Euroopa oskuste prognoosimise vaatluskeskuse esitatud tõendeid;

Or. en

Muudatusettepanek 108
Benedetta Scuderi
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 7 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	7a. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles võtma sihipäraseid meetmeid soolise ebavõrdsuse kaotamiseks MATI-valdkonnaga seotud hariduses ja koolituses, sealhulgas kutsehariduses ja -õppes, tegeledes stereotüüpidega, parandades tööl hoidmist ja

edasijõudmist ning tagades strateegilistes sektorites võrdse juurdepääsu kvaliteetsele koolitusele, töökohapõhisele õppele ja tulevasele karjäärile;

Or. en

Muudatusettepanek 109
Romana Jerković, Estelle Ceulemans, Vilija Blinkevičiūtė, Marianne Vind, Idoia Mendia, Alicia Homs Ginel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 7 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	7a. rõhutab, et hästi toimiv sotsiaaldialoog, kollektiivlepingud ja sotsiaalpartnerite sisuline kaasamine on olulised kutsehariduse ja -õppe atraktiivsuse ja kvaliteedi parandamiseks, vajalike oskuste prognoosimiseks ning töötajate toetamiseks rohe- ja digipöörde käigus;

Or. en

Muudatusettepanek 110
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 7 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	7b. nõuab meetmeid, mis pakuksid täiendavat tuge ja lihtsustaksid haldusmenetlusi, et muuta rahvusvaheliste töökohapõhiste õppijate vastuvõtmine ja saatmine ettevõtjate ja VKEde jaoks lihtsamaks ja atraktiivsemaks; nõuab paberivaba Erasmuse programmi ja Erasmuse üliõpilaskaardi võimalikult kiiret rakendamist kutsehariduse ja -õppe sektoris; nõuab, et kutsehariduse ja -õppe

pakkujatele eraldataks eelarvevahendid, et võtta tööle rohkem rahvusvahelise liikuvuse koordinaatoreid;

Or. en

Muudatusettepanek 111
Angelika Winzig, Eleonora Meleti, Miriam Lexmann, Andrea Wechsler, Romana Tomc, Andrzej Buła, Martine Kemp, Henrik Dahl, Letizia Moratti, Maravillas Abadía Jover

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 7 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	7b. ergutab partnerluste ja vahetusvõrgustike arendamist ettevõtete, kutsehariduse ja -õppe pakkujate ning vahendusorganisatsioonide vahel, et hõlbustada töökohapõhise õppega seotud liikuvust, eelkõige piiratud haldus- ja organisatsioonilise suutlikkusega VKEde jaoks;

Or. en

Muudatusettepanek 112
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 7 c (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	7c. märgib, kui oluline on tugevdada koostööd ja kontakte kutsehariduses ja -õppes osalevate õpilaste ning akadeemilist haridust omandavate üliõpilaste vahel; on seisukohal, et ühiste õpikeskkondade, ühisprojektide ja korrapärase teabevahetuse hõlbustamine mõlema rühma vahel võib parandada vastastikust mõistmist, toetada sujuvamaid arenguvõimalusi ning edendada uuenduslikumaid ja kaasavamaid õppe ökosüsteeme; kutsub komisjoni üles

uurima programmi „Erasmus+“ katseprojekti kutsehariduses ja -õppes osalevate õpilaste ning akadeemiliste üliõpilaste sektoriüleste rahvusvaheliste liikuvusprojektide jaoks;

Or. en

Muudatusettepanek 113
Angelika Winzig, Eleonora Meleti, Miriam Lexmann, Andrea Wechsler, Romana Tomc, Andrzej Buła, Martine Kemp, Henrik Dahl, Letizia Moratti, Maravillas Abadía Jover

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 7 c (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	7c. kutsub komisjoni üles tuginema oskuste liidu rakendamisel olemasolevatele Euroopa ja riiklikele struktuuridele, eksperditeadmistele ja partnerlustele, vältides tarbetut halduskeerukust ja tagades ressursside tõhusa kasutamise;

Or. en

Muudatusettepanek 114
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 7 d (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	7d. peab ülioluliseks õpilaste aktiivset osalemist ja esindatust, et tagada tõhus juhtimine kõigis haridusasutustes; peab kahetsusväärseks, et kutseharidus- ja -õppeasutused ei kaasa sageli õpilasi piisavalt oma otsuseid tegevatesse organitesse ning et kutseharidus- ja -õppeasutustes õppijatel on sageli nõrk õiguslik kaitse seoses oma õigusega olla esindatud; kutsub liikmesriike üles tagama õpilaste osalemist käsitlevad

õigusnormid; kutsub Euroopa Komisjoni üles toetama Euroopa kutsehariduses ja -õppes osalevate õpilaste esindusvõrgustiku arendamist;

Or. en

Muudatusettepanek 115
Angelika Winzig, Eleonora Meleti, Andrea Wechsler, Romana Tomc, Andrzej Buła, Martine Kemp, Henrik Dahl, Letizia Moratti, Maravillas Abadía Jover

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 7 d (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	7d. väljendab heameelt komisjoni jätkuvate pingutuste üle hõlbustada piiriülest liikuvust ja oskuste ülekantavust, sealhulgas tulevase oskuste ülekantavuse algatuse ning haldusmenetluste digitaliseerimise ja lihtsustamise kaudu, eelkõige selliste algatuste kaudu nagu Euroopa sotsiaalkindlustuspass ja e-deklaratsiooni raamistik, et vähendada halduskoormust ning hõlbustada õppijate, töötajate ja tööandjate liikuvust kogu liidus;

Or. en

Muudatusettepanek 116
Brigitte van den Berg

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 7 e (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	7e. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku 5. taset kui sidusat ja tunnustatud kolmanda taseme kvalifikatsiooni omandamise võimalust; rõhutab vajadust selle rolli ja nähtavuse suurema ühtsuse järele kõigis

liikmesriikides; rõhutab, kui olulised on selged arenguteed, tugevam ainepunktide ülekandmise kord ning parem läbitavus kutsehariduse ja -õppe ning kõrgharidussüsteemide vahel, rõhutades samas, et Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku 3. ja 4. taset tuleks tunnustada tööturule siseneda soovivate õppijate hinnatud ja täieliku kvalifikatsioonitasemena;

Or. en

Muudatusettepanek 117
Maria Zacharia

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 8

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
8. Kutsub komisjoni üles toetama liikmesriike ***piisavate*** investeeringute ***tegemisel kutseharidusse ja -õppesse*** Euroopa poolaasta ***riigipõhiste soovituste ja ELi rahaliste vahendite sihtotstarbe määramise*** kaudu; tuletab meelde õiglase ülemineku fondi raames tehtud edukaid investeeringuid kohalikku majandusse oskuste ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate rahastamise kombineerimise kaudu ning soovitab seda eeskuju järgida liikmesriikide riiklikes ja piirkondlikes partnerluskavades, et edendada kutseharidust ja -õpet;	8. kutsub komisjoni üles toetama liikmesriike ***kutseharidusesse ja -õppesse tehtavate avaliku sektori*** investeeringute ***märkimisväärsel suurendamisel*** Euroopa poolaasta***, ühtekuuluvuspoliitika ja sihtotstarbeliste liidu rahastamisvahendite*** kaudu***; rõhutab, et juurdepääs kvaliteetsele kutseharidusele ja -õppele ei tohiks sõltuda piirkondlikust jõukusest ega kohalikust fiskaalvõimekusest***; tuletab meelde õiglase ülemineku fondi raames tehtud edukaid investeeringuid kohalikku majandusse oskuste ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate rahastamise kombineerimise kaudu ning soovitab seda eeskuju järgida liikmesriikide riiklikes ja piirkondlikes partnerluskavades, et edendada kutseharidust ja -õpet;

Or. en

Muudatusettepanek 118
Angelika Winzig, Eleonora Meleti, Miriam Lexmann, Andrea Wechsler, Romana Tomc, Andrzej Buła, Martine Kemp, Henrik Dahl, Letizia Moratti, Maravillas Abadía Jover

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 8

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
8. Kutsub komisjoni üles toetama liikmesriike piisavate investeeringute tegemisel kutseharidusse ja -õppesse Euroopa poolaasta riigipõhiste soovituste ja ***ELi rahaliste vahendite sihtotstarbe määramise*** kaudu; tuletab meelde õiglase ülemineku fondi raames tehtud edukaid investeeringuid kohalikku majandusse oskuste ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate rahastamise kombineerimise kaudu ning soovitab seda eeskuju järgida liikmesriikide riiklikes ja piirkondlikes partnerluskavades, et edendada kutseharidust ja -õpet;	8. kutsub komisjoni üles toetama liikmesriike piisavate investeeringute tegemisel kutseharidusse ja -õppesse Euroopa poolaasta riigipõhiste soovituste ja ***olemasolevate ELi rahastamisvahendite tõhusa kasutamise*** kaudu; tuletab meelde õiglase ülemineku fondi raames tehtud edukaid investeeringuid kohalikku majandusse oskuste ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate rahastamise kombineerimise kaudu ning soovitab seda eeskuju järgida liikmesriikide riiklikes ja piirkondlikes partnerluskavades, et edendada kutseharidust ja -õpet;

Or. en

Muudatusettepanek 119
Margarita de la Pisa Carrión

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 8

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
8. Kutsub komisjoni üles toetama liikmesriike piisavate investeeringute tegemisel kutseharidusse ja -õppesse ***Euroopa poolaasta*** riigipõhiste soovituste ja ELi rahaliste vahendite sihtotstarbe määramise kaudu; tuletab meelde õiglase ülemineku fondi raames tehtud edukaid investeeringuid kohalikku majandusse oskuste ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate rahastamise kombineerimise kaudu ning soovitab seda eeskuju järgida liikmesriikide riiklikes ja piirkondlikes partnerluskavades, et edendada kutseharidust ja -õpet;	8. kutsub komisjoni üles toetama liikmesriike piisavate investeeringute tegemisel kutseharidusse ja -õppesse riigipõhiste soovituste ja ELi rahaliste vahendite sihtotstarbe määramise kaudu; tuletab meelde õiglase ülemineku fondi raames tehtud edukaid investeeringuid kohalikku majandusse oskuste ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate rahastamise kombineerimise kaudu ning soovitab seda eeskuju järgida liikmesriikide riiklikes ja piirkondlikes partnerluskavades, et edendada kutseharidust ja -õpet;

Or. en

Muudatusettepanek 120
Benedetta Scuderi
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 8

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
8. Kutsub komisjoni üles toetama liikmesriike piisavate investeeringute tegemisel kutseharidusse ja -õppesse Euroopa poolaasta riigipõhiste soovituste ja ELi rahaliste vahendite sihtotstarbe määramise kaudu; tuletab meelde õiglase ülemineku fondi raames tehtud edukaid investeeringuid kohalikku majandusse oskuste ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate rahastamise kombineerimise kaudu ning soovitab seda eeskuju järgida liikmesriikide riiklikes ja piirkondlikes partnerluskavades, et edendada kutseharidust ja -õpet;	8. kutsub komisjoni üles toetama liikmesriike piisavate investeeringute tegemisel kutseharidusse ja -õppesse Euroopa poolaasta riigipõhiste soovituste ja ELi rahaliste vahendite sihtotstarbe määramise kaudu; tuletab meelde õiglase ülemineku fondi raames tehtud edukaid investeeringuid kohalikku majandusse oskuste ning väikeste ja keskmise suurusega ***ja sotsiaalsete*** ettevõtjate rahastamise kombineerimise kaudu ning soovitab seda eeskuju järgida liikmesriikide riiklikes ja piirkondlikes partnerluskavades, et edendada kutseharidust ja -õpet; ***kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et sellised meetmed integreeritaks õiglase ülemineku strateegiatesse ning et neid toetaks piisav riiklik rahastamine, sotsiaaldialoog ja juurdepääs kvaliteetsele koolitusele kogu tööelu jooksul;***

Or. en

Muudatusettepanek 121
Mariateresa Vivaldini, Francesco Torselli, Chiara Gemma, Elena Donazzan, Geadis Geadi

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 8

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
8. Kutsub komisjoni üles toetama liikmesriike piisavate investeeringute tegemisel kutseharidusse ja -õppesse Euroopa poolaasta riigipõhiste soovituste ja ELi rahaliste vahendite sihtotstarbe määramise kaudu; tuletab meelde õiglase	8. kutsub komisjoni üles toetama liikmesriike piisavate investeeringute tegemisel kutseharidusse ja -õppesse Euroopa poolaasta riigipõhiste soovituste ja ELi rahaliste vahendite sihtotstarbe määramise kaudu; tuletab meelde õiglase

ülemineku fondi raames tehtud edukaid investeeringuid kohalikku majandusse oskuste ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate rahastamise kombineerimise kaudu ning soovitab seda eeskuju järgida liikmesriikide riiklikes ja piirkondlikes partnerluskavades, et edendada kutseharidust ja -õpet;	ülemineku fondi raames tehtud edukaid investeeringuid kohalikku majandusse oskuste ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate rahastamise kombineerimise kaudu ning soovitab seda eeskuju järgida liikmesriikide riiklikes ja piirkondlikes partnerluskavades, et edendada kutseharidust ja -õpet; ***ning rõhutab, et investeeringud peaksid olema suunatud sektoritele, kus valitseb püsiv tööjõupuudus ja mis on tööstuse jaoks strateegilise tähtsusega;***

Or. en

Muudatusettepanek 122
Pál Szekeres, Margarita de la Pisa Carrión, Séverine Werbrouck

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 8

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
8. Kutsub komisjoni üles toetama liikmesriike piisavate investeeringute tegemisel kutseharidusse ja -õppesse Euroopa poolaasta riigipõhiste soovituste ja ELi rahaliste vahendite sihtotstarbe määramise kaudu; tuletab meelde õiglase ülemineku fondi raames tehtud edukaid investeeringuid kohalikku majandusse oskuste ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate rahastamise kombineerimise kaudu ning soovitab seda eeskuju ***järgida*** liikmesriikide riiklikes ja piirkondlikes partnerluskavades, et edendada kutseharidust ja -õpet;	8. kutsub komisjoni üles toetama liikmesriike piisavate investeeringute tegemisel kutseharidusse ja -õppesse Euroopa poolaasta riigipõhiste soovituste ja ELi rahaliste vahendite sihtotstarbe määramise kaudu; tuletab meelde õiglase ülemineku fondi raames tehtud edukaid investeeringuid kohalikku majandusse oskuste ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate rahastamise kombineerimise kaudu ning soovitab seda eeskuju liikmesriikide riiklikes ja piirkondlikes partnerluskavades ***arvesse võtta***, et edendada kutseharidust ja -õpet;

Or. en

Muudatusettepanek 123
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 8 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	8a. kutsub komisjoni üles esitama ulatusliku Euroopa kutsehariduse ja -õppe strateegia; julgustab komisjoni süstemaatiliselt kaasama sotsiaalpartnereid ning kutsehariduse ja -õppe pakkujaid kutsehariduse ja -õppe poliitika kujundamise, rakendamise ja juhtimise varases etapis; kutsub komisjoni ja nõukogu üles muutma Cedefopi asutamismäärust, et tagada kutsehariduse ja -õppe pakkujate süstemaatiline kaasamine selle juhtimis- ja nõustamisstruktuuridesse; julgustab komisjoni andma kutsehariduse ja -õppe pakkujate esindustele liikme rolli kutseõppe nõuandekomitees ja kõrgetasemelises oskuste nõukogus;

Or. en

Muudatusettepanek 124
Benedetta Scuderi
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 8 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	8a. nõuab lisaks pidevaid avaliku sektori investeeringuid kutsehariduse ja -õppe süsteemidesse, pöörates erilist tähelepanu piirkondadele, kus esineb struktuurseid tööturuprobleeme, oskuste nappust või piiratud juurdepääsu koolitusvõimalustele, sealhulgas maa-, äärepoolsetes, äärepoolseimates, deindustrialiseeritud ja majanduslikult ebasoodsas olukorras olevates piirkondades, et tugevdada kohalikke oskuste ökosüsteeme ja toetada positiivset ülekanduvat mõju tööhõivele, innovatsioonile ja territoriaalsele ühtekuuluvusele;

Or. en

Muudatusettepanek 125
Benedetta Scuderi
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 8 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	8b. rõhutab, et liidu investeeringud strateegilistesse sektoritesse ning rohe- ja digipöördesse saavutavad oma täieliku mõju ainult siis, kui töötajatel, õppijatel ja tööandjatel on juurdepääs uute tehnoloogiate kasutuselevõtuks, käitamiseks ja laiendamiseks vajalikele oskustele; tuletab meelde, et püsiv oskuste nappus kajastab pikaajalist ebapiisavat investeerimist koolitusse, nõrka koordineerimist ja ebavõrdset juurdepääsu kvaliteetsetele õppimisvõimalustele ning võib aeglustada tööstuslikku kasutuselevõttu, piirata innovatsiooni ja nõrgendada liidu konkurentsivõimet; rõhutab seetõttu, et kutsehariduse ja -õppe, oskuste täiendamise ja ümberõppe toetamine peaks olema kõigi asjakohaste liidu investeerimis- ja poliitikavahendite lahutamatu osa, sealhulgas igas asjaomases programmis või poliitikaharus oskuste arendamiseks, koolituse pakkumiseks ja tööjõu kohanemiseks ette nähtud vahendite sisulise ja prognoositava osa kaudu;

Or. en

Muudatusettepanek 126
Maria Zacharia

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 9

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*

9. Toetab ***ELi ja riikliku tasandi*** partnerlusi tööandjate ***ning*** kutsehariduse ja -õppe pakkujate vahel, et parandada kutsehariduse ja -õppe õppekavade asjakohasust ja kvaliteeti; ***nõuab kutsehariduse ja -õppe pakkujate ühendamist piirkondlike tööstus- ja tehnoloogiaklastritega***;	9. toetab partnerlusi tööandjate**,** kutsehariduse ja -õppe pakkujate**,** ***ametiühingute ja avaliku sektori asutuste*** vahel, et parandada kutsehariduse ja -õppe õppekavade asjakohasust ja kvaliteeti; ***rõhutab, et sotsiaalpartneritel peaks olema keskne roll õppekavade ja töökohapõhise õppe standardite väljatöötamisel ja oskuste prognoosimisel***;

Or. en

Muudatusettepanek 127
Mariateresa Vivaldini, Francesco Torselli, Chiara Gemma, Elena Donazzan, Geadis Geadi

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 9

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
9. Toetab ELi ja riikliku tasandi partnerlusi tööandjate ning kutsehariduse ja -õppe pakkujate vahel, et parandada kutsehariduse ja -õppe õppekavade asjakohasust ja kvaliteeti; nõuab kutsehariduse ja -õppe pakkujate ühendamist piirkondlike tööstus- ja tehnoloogiaklastritega;	9. toetab ELi ja riikliku tasandi partnerlusi tööandjate ning kutsehariduse ja -õppe pakkujate vahel, et parandada kutsehariduse ja -õppe õppekavade asjakohasust ja kvaliteeti; nõuab kutsehariduse ja -õppe pakkujate ühendamist piirkondlike tööstus- ja tehnoloogiaklastritega; ***rõhutab vajadust väärtustada kohalikke kutsehariduse ja -õppe pakkujaid, nagu koolid, tehnikainstituudid ja akrediteeritud koolituskeskused, kuna need on oluline ühenduslüli õppijate ja kohaliku tööturu vahel; rõhutab, et tänu konkreetsete kohalike vajaduste põhjalikule mõistmisele on need kõige tõhusamad kanalid haridusnõudluse vastavusse viimiseks piirkondliku tootmisstruktuuriga, pöörates erilist tähelepanu VKEdele;***

Or. en

Muudatusettepanek 128
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 9

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
9. Toetab ELi ja riikliku tasandi partnerlusi tööandjate ning kutsehariduse ja -õppe pakkujate vahel, et parandada kutsehariduse ja -õppe õppekavade asjakohasust ja kvaliteeti; nõuab kutsehariduse ja -õppe pakkujate ühendamist piirkondlike tööstus- ja tehnoloogiaklastritega;	9. toetab ELi ja riikliku tasandi partnerlusi tööandjate ning kutsehariduse ja -õppe pakkujate ***ning õppijate, töökohapõhiste õppijate, õpetajate ja kõigi muude haridusvaldkonna sidusrühmade esindajate*** vahel, et parandada kutsehariduse ja -õppe õppekavade asjakohasust ja kvaliteeti***, sealhulgas pakkudes kvaliteetseid töökohapõhise õppe võimalusi***; nõuab kutsehariduse ja -õppe pakkujate ühendamist piirkondlike tööstus- ja tehnoloogiaklastritega; ***tuletab meelde vajadust tagada kutsehariduse ja -õppe õpetajatele ja koolitajatele piisavad palgad ja töötingimused, et suurendada kutseala atraktiivsust; nõuab hübriidõpetajate ja -koolitajate võimaluste laiendamist kutsehariduses ja -õppes;***

Or. en

Muudatusettepanek 129
Li Andersson

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 9

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
9. Toetab ELi ja riikliku tasandi partnerlusi tööandjate ning kutsehariduse ja -õppe pakkujate vahel, et parandada kutsehariduse ja -õppe õppekavade asjakohasust ja kvaliteeti; nõuab kutsehariduse ja -õppe pakkujate ühendamist piirkondlike tööstus- ja tehnoloogiaklastritega;	9. toetab ELi ja riikliku tasandi partnerlusi tööandjate ning kutsehariduse ja -õppe pakkujate vahel, et parandada kutsehariduse ja -õppe õppekavade asjakohasust ja kvaliteeti; ***kutsub komisjoni üles tagama, et tulevane kutsehariduse ja -õppe strateegia toetaks liikmesriike ning kutsehariduse ja -õppe pakkujaid selle tagamisel, et kõik kutsehariduse ja -õppe programmid ja kvalifikatsioonitunnistused, sealhulgas moodul-, ülesandepõhised ja digitaalsed õppeprogrammid, vastaksid asjaomastes***

	tunnustatud kvaliteedi tagamise süsteemides kindlaks määratud kriteeriumidele ja standarditele; nõuab kutsehariduse ja -õppe pakkujate ühendamist piirkondlike tööstus- ja tehnoloogiaklastritega;

Or. en

Muudatusettepanek 130
Romana Jerković, Estelle Ceulemans, Vilija Blinkevičiūtė, Marianne Vind, Idoia Mendia, Alicia Homs Ginel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 9

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
9. Toetab ELi ja riikliku tasandi partnerlusi tööandjate ***ning*** kutsehariduse ja -õppe pakkujate vahel, et parandada kutsehariduse ja -õppe õppekavade asjakohasust ja kvaliteeti; nõuab kutsehariduse ja -õppe pakkujate ühendamist piirkondlike tööstus- ja tehnoloogiaklastritega;	9. ***nõuab sotsiaaldialoogi tugevdamist kutsehariduse ja -õppe ning töökohapõhise õppe poliitika teemal ning tõhusat koostööd haridusvaldkonna ametiühingutega, et suurendada kutsehariduse ja -õppe õpetaja elukutse atraktiivsust ning tegeleda kutsehariduse ja -õppe õpetajate ja koolitajate nappusega;*** toetab ELi ja riikliku tasandi partnerlusi tööandjate***,*** kutsehariduse ja -õppe pakkujate ***ning sotsiaalpartnerite*** vahel, et parandada kutsehariduse ja -õppe õppekavade asjakohasust ja kvaliteeti; nõuab kutsehariduse ja -õppe pakkujate ühendamist piirkondlike tööstus- ja tehnoloogiaklastritega;

Or. en

Muudatusettepanek 131
Benedetta Scuderi
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 9

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*

9. Toetab ELi ja riikliku tasandi partnerlusi tööandjate ning kutsehariduse ja -õppe pakkujate vahel, et parandada kutsehariduse ja -õppe õppekavade asjakohasust ja kvaliteeti; nõuab kutsehariduse ja -õppe pakkujate ühendamist piirkondlike tööstus- ja tehnoloogiaklastritega;	9. toetab ELi ja riikliku tasandi partnerlusi tööandjate ning kutsehariduse ja -õppe pakkujate***, sotsiaalpartnerite, ametiühingute, tööturuasutuste, kohalike ja piirkondlike omavalitsuste, noorteorganisatsioonide ja kodanikuühiskonna organisatsioonide*** vahel, et parandada kutsehariduse ja -õppe õppekavade asjakohasust ja kvaliteeti; nõuab kutsehariduse ja -õppe pakkujate ühendamist piirkondlike tööstus- ja tehnoloogiaklastritega;

Or. en

Muudatusettepanek 132
Angelika Winzig, Eleonora Meleti, Andrea Wechsler, Romana Tomc, Andrzej Buła, Martine Kemp, Henrik Dahl, Letizia Moratti, Maravillas Abadía Jover

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 9

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
9. Toetab ELi ja riikliku tasandi partnerlusi tööandjate ***ning*** kutsehariduse ja -õppe pakkujate vahel, et parandada kutsehariduse ja -õppe õppekavade asjakohasust ja kvaliteeti; nõuab kutsehariduse ja -õppe pakkujate ühendamist piirkondlike tööstus- ja tehnoloogiaklastritega;	9. toetab ELi ja riikliku tasandi partnerlusi tööandjate***,*** kutsehariduse ja -õppe pakkujate ***ning eelkõige sotsiaalpartnerite*** vahel, et parandada kutsehariduse ja -õppe õppekavade asjakohasust ja kvaliteeti; nõuab kutsehariduse ja -õppe pakkujate ühendamist piirkondlike tööstus- ja tehnoloogiaklastritega;

Or. en

Muudatusettepanek 133
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 9 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	9a. rõhutab, et kutsehariduse tipptaseme keskused tuleks seada

Euroopa kutsehariduse ja -õppe süsteemide tulevase arengu keskmesse, kuna need on struktuurireformide, innovatsiooni, tunnustamise ja ajakohastamise peamised tõukejõud; kutsub komisjoni üles tugevdama kutsehariduse tipptaseme keskuste pikaajalisi investeerimisvõimalusi ja rahastama neid samadel alustel Euroopa ülikoolide liitudega; rõhutab, et kutsehariduse tipptaseme keskused toovad kokku haridusteenuse osutajad, ettevõtjad, piirkondlikud ametiasutused ja sotsiaalpartnerid, et tegeleda tööturu vajadustega, edendada innovatsiooni, tugevdada piirkondlikku konkurentsivõimet ning toetada rohe- ja digipööret; nõuab kutsehariduse tipptaseme keskuste sõltumatut hindamist;

Or. en

Muudatusettepanek 134
Angelika Winzig, Eleonora Meleti, Miriam Lexmann, Andrea Wechsler, Romana Tomc, Andrzej Buła, Martine Kemp, Henrik Dahl, Letizia Moratti, Maravillas Abadía Jover

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 9 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	9a. tunnistab, et ettevõtetel on kutsehariduses ja -õppes, eelkõige duaalsetes haridussüsteemides keskne roll, pakkudes töökohapõhist õpikeskkonda, edastades ajakohaseid oskusi ja pädevusi ning toetades innovatsiooni; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama ettevõtete rolli ja nähtavust peamiste õppekohtadena kutsehariduse ja -õppe süsteemides;

Or. en

Muudatusettepanek 135
Li Andersson

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 9 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	9a. kutsub ELi ja liikmesriike üles tegelema oskuste nõudlusele mittevastavuse probleemiga, tugevdades koostööd kutsehariduse ja -õppe pakkujate ning tööandjate vahel, sealhulgas töökoha tasandi oskuste auditite ja pädevuste profiilianalüüsi kaudu, et teha kindlaks olemasolevad oskused ja pädevused, toetada nende ametlikku tunnustamist ja teha kindlaks, kus on vaja lisakoolitust;

Or. en

Muudatusettepanek 136
Maria Zacharia

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 9 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	9a. rõhutab, et kutsehariduse ja -õppe õpetajate ja koolitajate nappus on kvaliteetse kutsehariduse peamine takistus; kutsub liikmesriike üles investeerima nende värbamisse, pidevasse kutsealasesse arengusse, inimväärsesse töötasusse ja töötingimustesse;

Or. en

Muudatusettepanek 137
Angelika Winzig, Eleonora Meleti, Miriam Lexmann, Andrea Wechsler, Romana Tomc, Andrzej Buła, Martine Kemp, Henrik Dahl, Letizia Moratti

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 9 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	9b. julgustab kutsehariduse tipptaseme keskusi kui haridusteenuse osutajate, ettevõtete, teadusasutuste ja piirkondlike innovatsiooni ökosüsteemide koostööplatvorme edasi arendama, et tugevdada oskuste arendamist, innovatsioonisuutlikkust ja konkurentsivõimet strateegilistes sektorites, toetades samal ajal nende tõhususe ja tööturu vajadustesse antava panuse korrapärast hindamist;

Or. en

Muudatusettepanek 138
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 9 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	9b. tunnustab liikmesriikide kasvavat pühendumust kutsehariduse tipptaseme keskuste riiklike algatuste loomisele ja tugevdamisele; võtab sellega seoses teadmiseks Prantsusmaa, Madalmaade, Hispaania, Itaalia, Taani, Poola ja Slovakkia algatused riiklike kutsehariduse tipptaseme keskuste raamistike väljatöötamiseks või katsetamiseks koos nende osalemisega Euroopa kutsehariduse tipptaseme keskuste ökosüsteemis; innustab ka teisi liikmesriike nii käituma;

Or. en

Muudatusettepanek 139
Maria Zacharia

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 9 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	9b. rõhutab, et kutsealade pikaajaline atraktiivsus sõltub kollektiivläbirääkimiste süsteemide olemasolust, mis suudavad tagada õiglase palga, ohutud töötingimused, karjääri edenemise ja töötajate võrdse kohtlemise kõigis sektorites;

Or. en

Muudatusettepanek 140
Pál Szekeres, Margarita de la Pisa Carrión, Séverine Werbrouck

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 10

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
10. Nõuab kutsehariduse ja -õppe laiemat kaasamist olemasolevatesse ELi poliitikavaldkondadesse ja programmidesse; ergutab kutsehariduse ja -õppe asutuste paremat integreerimist innovatsioonipoliitika väljatöötamisse, et edendada uuenduslike lahenduste levitamist ja kasutuselevõttu kõigis sektorites; rõhutab vajadust toetada oskustesse investeerimist strateegilistes sektorites kavandatava Euroopa Konkurentsivõime Fondi poliitikaharude raames;	10. nõuab kutsehariduse ja -õppe laiemat kaasamist olemasolevatesse ELi poliitikavaldkondadesse ja programmidesse; ergutab kutsehariduse ja -õppe asutuste paremat integreerimist innovatsioonipoliitika väljatöötamisse, et edendada uuenduslike lahenduste levitamist ja kasutuselevõttu kõigis sektorites; rõhutab vajadust toetada oskustesse investeerimist strateegilistes sektorites kavandatava Euroopa Konkurentsivõime Fondi poliitikaharude raames; ***nõuab lisaks strateegiaid, et hõlbustada juurdepääsu intellektuaalomandi kaitsele, sealhulgas patentide, kaubamärkide, tööstusdisainilahenduste ja muude intellektuaalomandi õiguste registreerimisele mitte ainult ülikoolilõpetanute ja akadeemiliste teadlaste, vaid ka kutsehariduse ja -õppe üliõpilaste, lõpetanute ja kvalifitseeritud spetsialistide jaoks, tunnistades nende märkimisväärset panust rakenduslikku innovatsiooni, tehnoloogia arendamisse ja tööstuse konkurentsivõimesse kogu liidus;***

Or. en

Muudatusettepanek 141
Mariateresa Vivaldini, Francesco Torselli, Chiara Gemma, Elena Donazzan, Geadis Geadi

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 10

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
10. Nõuab kutsehariduse ja -õppe laiemat kaasamist olemasolevatesse ELi poliitikavaldkondadesse ja programmidesse; ergutab kutsehariduse ja -õppe asutuste paremat integreerimist innovatsioonipoliitika väljatöötamisse, et edendada uuenduslike lahenduste levitamist ja kasutuselevõttu kõigis sektorites; rõhutab vajadust toetada oskustesse investeerimist strateegilistes sektorites kavandatava Euroopa Konkurentsivõime Fondi poliitikaharude raames;	10. nõuab kutsehariduse ja -õppe laiemat kaasamist olemasolevatesse ELi poliitikavaldkondadesse ja programmidesse; ergutab kutsehariduse ja -õppe asutuste paremat integreerimist innovatsioonipoliitika väljatöötamisse, et edendada uuenduslike lahenduste levitamist ja kasutuselevõttu kõigis sektorites; rõhutab vajadust toetada oskustesse investeerimist strateegilistes sektorites kavandatava Euroopa Konkurentsivõime Fondi poliitikaharude raames; ***nõuab konkreetselt, et kolmanda taseme kutseharidusasutused ISCED 5. tasemel ja Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku 5. ja 6. tasemel integreeritaks Euroopa teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteemidesse tehniliste erioskuste pakkujatena;***
	nõuab lisaks VKEde, pereettevõtete ja kohalike tootmispiirkondade suuremat kaasamist kutseõppeprogrammide kavandamisse ja rakendamisse.

Or. en

Muudatusettepanek 142
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 10

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
10. Nõuab kutsehariduse ja -õppe	10. nõuab kutsehariduse ja -õppe

laiemat kaasamist olemasolevatesse ELi poliitikavaldkondadesse ja programmidesse; ***ergutab kutsehariduse ja -õppe asutuste paremat integreerimist*** innovatsioonipoliitika ***väljatöötamisse, et edendada uuenduslike lahenduste levitamist ja kasutuselevõttu kõigis sektorites***; rõhutab vajadust toetada oskustesse investeerimist strateegilistes sektorites kavandatava Euroopa Konkurentsivõime Fondi poliitikaharude raames;	laiemat kaasamist olemasolevatesse ELi poliitikavaldkondadesse ja programmidesse; ***julgustab integreerima kutseharidus- ja -õppeasutusi tihedamalt*** innovatsioonipoliitika ***kujundamisse ja rakendamisse, et kiirendada uuenduste kohandamist ja laiendamist töökohal; kutsub komisjoni üles tagama kutseharidus- ja -õppeasutuste aktiivse kaasamise programmi „Euroopa horisont“ projektikonkurssidesse, eelkõige kõrgema tehnoloogilise valmisoleku tasemega projektidesse, mille puhul on kutsehariduse ja -õppe valdkonna koolitatud spetsialistide rakendamine, katsetamine ja laiendamine tegelikes tingimustes mõju saavutamiseks otsustava tähtsusega***; rõhutab vajadust toetada oskustesse investeerimist strateegilistes sektorites kavandatava Euroopa Konkurentsivõime Fondi poliitikaharude raames;

Or. en

Muudatusettepanek 143
Romana Jerković, Estelle Ceulemans, Vilija Blinkevičiūtė, Marianne Vind, Idoia Mendia, Alicia Homs Ginel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 10

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
10. Nõuab kutsehariduse ja -õppe laiemat kaasamist olemasolevatesse ELi poliitikavaldkondadesse ja programmidesse; ergutab kutsehariduse ja -õppe asutuste paremat integreerimist innovatsioonipoliitika väljatöötamisse, et edendada uuenduslike lahenduste levitamist ja kasutuselevõttu kõigis sektorites; rõhutab vajadust toetada oskustesse investeerimist strateegilistes sektorites kavandatava Euroopa Konkurentsivõime Fondi poliitikaharude raames;	10. nõuab kutsehariduse ja -õppe laiemat kaasamist olemasolevatesse ELi poliitikavaldkondadesse ja programmidesse; ergutab kutsehariduse ja -õppe asutuste paremat integreerimist innovatsioonipoliitika väljatöötamisse, et edendada uuenduslike lahenduste levitamist ja kasutuselevõttu kõigis sektorites; rõhutab vajadust toetada oskustesse investeerimist strateegilistes sektorites kavandatava Euroopa Konkurentsivõime Fondi poliitikaharude raames; ***rõhutab, et juurdepääs ELi rahalistele vahenditele ja muudele***

vahenditele peaks sõltuma sellest, kas ettevõtted täidavad sotsiaalseid tingimusi, austavad ametiühingute õigusi, õpipoisiõppe kvaliteedistandardeid ning teevad tõendatavaid investeeringuid töötajate oskustesse ja kvaliteetsetesse koolitustesse;

Or. en

Muudatusettepanek 144
Maria Zacharia

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 10

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
10. Nõuab kutsehariduse ja -õppe laiemat kaasamist olemasolevatesse ELi poliitikavaldkondadesse ja programmidesse; ergutab kutsehariduse ja -õppe asutuste paremat integreerimist innovatsioonipoliitika väljatöötamisse, et edendada uuenduslike lahenduste levitamist ja kasutuselevõttu kõigis sektorites; rõhutab vajadust toetada oskustesse investeerimist strateegilistes sektorites kavandatava Euroopa Konkurentsivõime Fondi poliitikaharude raames;	10. nõuab kutsehariduse ja -õppe laiemat kaasamist olemasolevatesse ELi poliitikavaldkondadesse ja programmidesse; ergutab kutsehariduse ja -õppe asutuste paremat integreerimist innovatsioonipoliitika väljatöötamisse, et edendada uuenduslike lahenduste levitamist ja kasutuselevõttu kõigis sektorites; rõhutab vajadust toetada oskustesse investeerimist strateegilistes sektorites kavandatava Euroopa Konkurentsivõime Fondi poliitikaharude raames; ***kutsub liikmesriike üles seadma avaliku sektori rahastamise ja riigihanked kutsehariduse ja -õppe mahukates sektorites sõltuvusse kohaldatavate kollektiivlepingute järgimisest ning kvaliteetsete õpipoisiõppe- ja koolituskohtade pakkumisest;***

Or. en

Muudatusettepanek 145
Li Andersson

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 10 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	10a. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama koostööd kutsehariduse ja -õppe õpikeskkondade, õppekavade ja tavade väljatöötamisel, mis vastavad ökoloogilisest ümberkujundamisest tulenevatele vajadustele, tagades, et selliseid teemasid nagu ringmajandus, energiatõhusus ja energiasüsteemi ümberkujundamine käsitletakse piisavalt ning et tulevastel spetsialistidel on teadmised, oskused ja pädevused, mida on vaja kestliku ümberkujundamise edendamiseks kõigis tööstusharudes ja ettevõtetes;

Or. en

Muudatusettepanek 146
Benedetta Scuderi
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 10 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	10a. kutsub liikmesriike üles seadma kutsehariduse ja -koolituse oskuste arendamise nurgakiviks, andes järgmise mitmeaastase finantsraamistiku raames rohkem rahalisi vahendeid, et rahastada noorte täiendus- ja ümberõpet strateegilistes kestlikes sektorites, nagu taastuvad energiaallikad, ringmajandus ja ökoloogiline taastamine; rõhutab kutsehariduse ja -õppe potentsiaali pakkuda kvaliteetseid rohetöökohti ja võimalusi sotsiaalmajanduse valdkonnas, sealhulgas ühistud, hooldusteenused ja kogukonnapõhine üleminek vähemate võimalustega noortele;

Or. en

Muudatusettepanek 147
Romana Jerković, Estelle Ceulemans, Vilija Blinkevičiūtė, Marianne Vind, Idoia Mendia, Alicia Homs Ginel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 10 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	10a. kutsub liikmesriike üles tegelema kutsehariduse ja -õppe õpetajate, koolitajate ja töökoha mentorite kasvava nappusega, suurendades kutseala atraktiivsust piisava tasustamise, kvaliteetsete töötingimuste, pideva kutsealase arengu ja selgete karjäärivõimaluste kaudu; rõhutab, kui oluline on toetada vahetusi kutseharidus- ja -õppeasutuste ning tööturu vahel, et tagada õppekavade ajakohasus vastavalt tööturu arengule;

Or. en

Muudatusettepanek 148
Romana Jerković, Estelle Ceulemans, Vilija Blinkevičiūtė, Marianne Vind, Idoia Mendia, Alicia Homs Ginel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 11

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
11. Rõhutab, et tehisintellekt ja automatiseerimine on suurendanud vajadust ümberõppe järele; rõhutab sellega seoses kõigile töötajatele kättesaadava koolituse kasvavat tähtsust nende praeguse või alternatiivse karjääri jaoks;	11. rõhutab, et tehisintellekt ja automatiseerimine on suurendanud vajadust ümberõppe järele; rõhutab sellega seoses kõigile töötajatele kättesaadava koolituse kasvavat tähtsust nende praeguse või alternatiivse karjääri jaoks; ***kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et selline koolitus oleks tööajal töötajatele tasuta kättesaadav; nõuab lisaks ELi õigusakti, millega kehtestatakse kõigi töötajate üldine õigus koolitusele, mis on kindlalt kinnistatud Euroopa sotsiaalõiguste samba 1. põhimõttes; rõhutab, et need õigusaktid peaksid tagama kõigile töötajatele juurdepääsu***

kvaliteetsele ja kaasavale töötajate koolitusele, olenemata nende lepingulisest olukorrast või ettevõtte suurusest, kus nad töötavad;

Or. en

Muudatusettepanek 149
Li Andersson

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 11

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
11. Rõhutab, et tehisintellekt ja automatiseerimine on suurendanud vajadust ümberõppe järele; rõhutab sellega seoses kõigile töötajatele kättesaadava koolituse kasvavat tähtsust nende praeguse või alternatiivse karjääri jaoks;	11. rõhutab, et tehisintellekt ja automatiseerimine on suurendanud vajadust ümberõppe järele; rõhutab sellega seoses kõigile töötajatele kättesaadava koolituse kasvavat tähtsust nende praeguse või alternatiivse karjääri jaoks; ***kutsub komisjoni üles tunnustama ja toetama kõigi Euroopa töötajate individuaalset subjektiivset õigust elukestvale õppele, oskuste täiendamisele ja ümberõppele, nagu on kavandatud Draghi aruandes Euroopa konkurentsivõime kohta;***

Or. en

Muudatusettepanek 150
Maria Zacharia

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 11

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
11. Rõhutab, et tehisintellekt ja automatiseerimine on suurendanud vajadust ümberõppe järele; rõhutab sellega seoses kõigile töötajatele kättesaadava koolituse kasvavat tähtsust nende praeguse või alternatiivse karjääri jaoks;	11. rõhutab, et tehisintellekt ja automatiseerimine on suurendanud vajadust ümberõppe järele; rõhutab sellega seoses kõigile töötajatele kättesaadava koolituse kasvavat tähtsust nende praeguse või alternatiivse karjääri jaoks; ***rõhutab, et kõigil töötajatel peaks olema jõustatav õigus tasustatud koolitusele tööajal, mida***

vajaduse korral toetavad tööandjad ja avaliku sektori asutused;

Or. en

Muudatusettepanek 151
Mariateresa Vivaldini, Francesco Torselli, Chiara Gemma, Elena Donazzan, Geadis Geadi

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 11

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
11. Rõhutab, et tehisintellekt ja automatiseerimine ***on suurendanud vajadust ümberõppe järele***; rõhutab sellega seoses kõigile töötajatele kättesaadava koolituse kasvavat tähtsust nende praeguse või alternatiivse karjääri jaoks;	11. rõhutab, et ***tehnoloogiline innovatsioon, sealhulgas*** tehisintellekt ja automatiseerimine***, nõuab pidevat täiendus- ja ümberõpet, tagades samal ajal, et töötajad on kogu oma ametialase karjääri jooksul kohanemisvõimelised***; rõhutab sellega seoses kõigile töötajatele kättesaadava koolituse kasvavat tähtsust nende praeguse või alternatiivse karjääri jaoks;

Or. en

Muudatusettepanek 152
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 11

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
11. Rõhutab, et tehisintellekt ja automatiseerimine on suurendanud vajadust ümberõppe järele; rõhutab sellega seoses kõigile töötajatele kättesaadava koolituse kasvavat tähtsust nende praeguse või alternatiivse karjääri jaoks;	11. rõhutab, et tehisintellekt***, rohepööre, digiüleminek*** ja automatiseerimine on suurendanud vajadust ümberõppe järele; rõhutab sellega seoses kõigile töötajatele kättesaadava koolituse kasvavat tähtsust nende praeguse või alternatiivse karjääri jaoks;

Or. en

Muudatusettepanek 153
Benedetta Scuderi
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 11

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
11. Rõhutab, et tehisintellekt ***ja*** automatiseerimine on suurendanud vajadust ümberõppe järele; rõhutab sellega seoses kõigile töötajatele kättesaadava koolituse kasvavat tähtsust nende praeguse või alternatiivse karjääri jaoks;	11. rõhutab, et tehisintellekt***,*** automatiseerimine ***ja rohepööre*** on suurendanud vajadust ümberõppe järele; rõhutab sellega seoses kõigile töötajatele kättesaadava ***tasuta ja töö ajal toimuva*** koolituse kasvavat tähtsust nende praeguse või alternatiivse karjääri jaoks;

Or. en

Muudatusettepanek 154
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 11 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	11a. rõhutab, et VKEd on Euroopa kutsehariduse ja -õppe süsteemide kesksed osalejad, pakkudes märkimisväärset osa õpipoisiõppest, praktikast ja õppimisvõimalustest töökohal; tunnistab siiski, et VKEd seisavad sageli silmitsi haldus-, finants- ja organisatsiooniliste piirangutega, ning nõuab seetõttu Euroopa kutsehariduse ja -õppe algatuste VKE-sõbralikku rakendamist, sealhulgas väiksemat halduskoormust ja praktilisi abimehhanisme, et hõlbustada nende jätkuvat ja laiendatud osalemist oskuste arendamise ökosüsteemides, nagu kutsehariduse tipptaseme keskused;

Or. en

Muudatusettepanek 155
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 11 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	11b. kutsub Euroopa Komisjoni üles tagama, et riigiabi eeskirjad toetaksid, mitte ei piiraks investeeringuid oskustesse, elukestvasse õppesse ja tööjõu arendamisse, eelkõige laiendades üldise grupierandi määruse ja sellega seotud raamistike võimalusi koolitustegevuse ja oskuste ökosüsteemide rahastamiseks; rõhutab, et riigiabi sätted peaksid hõlbustama koostööd avaliku sektori kutsehariduse ja -õppe pakkujate ning erasektori partnerite, sealhulgas ettevõtete, valdkondlike organisatsioonide ja koolituse pakkujate vahel, kui selline koostöö teenib selget hariduslikku, sotsiaalset või innovatsioonialast eesmärki;

Or. en

Muudatusettepanek 156
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 12

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
12. Kutsub komisjoni, liikmesriike ja tööandjaid üles tagama kutsehariduses ja -õppes ***õpipoisiõppe ja praktika*** puhul õiglase tasu ja inimväärsed töötingimused, et parandada töökohapõhise õppe atraktiivsust, kvaliteeti ja kaasavust;	12. kutsub komisjoni, liikmesriike ja tööandjaid üles tagama kutsehariduses ja -õppes ***õpipoiste ja praktikantide*** puhul õiglase tasu ja inimväärsed töötingimused, et parandada töökohapõhise õppe atraktiivsust, kvaliteeti ja kaasavust; ***nõuab tasakaalustatud kutsehariduse ja -õppe süsteeme, mis ühendavad töökohapõhise õppe struktureeritud hariduskeskkonnaga, tagades, et õppijad saavad kasu nii kutsetegevusest kui ka laiemast haridusvormist; rõhutab, et***

praktiline töölõppimine ei tohiks piirduda kutsehariduse ja -koolitusega, vaid peaks olema ka ülikoolihariduse oluline osa;

Or. en

Muudatusettepanek 157
Angelika Winzig, Eleonora Meleti, Miriam Lexmann, Andrea Wechsler, Romana Tomc, Andrzej Buła, Martine Kemp, Henrik Dahl, Letizia Moratti

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 12

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
12. Kutsub komisjoni, liikmesriike ja tööandjaid üles tagama ***kutsehariduses ja -õppes õpipoisiõppe ja praktika puhul õiglase tasu*** ja inimväärsed töötingimused, et parandada töökohapõhise õppe atraktiivsust, kvaliteeti ja kaasavust;	12. kutsub komisjoni, liikmesriike ja tööandjaid üles tagama ***kooskõlas riiklike või valdkondlike nõuete või kollektiivlepingutega, kui need on olemas, kutsehariduse ja -õppe programmide töökohapõhise komponendi jaoks piisava hüvitise*** ja inimväärsed töötingimused, et parandada töökohapõhise õppe atraktiivsust, kvaliteeti ja kaasavust;

Or. en

Muudatusettepanek 158
Mariateresa Vivaldini, Francesco Torselli, Chiara Gemma, Elena Donazzan, Geadis Geadi

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 12

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
12. Kutsub komisjoni, liikmesriike ja tööandjaid üles tagama kutsehariduses ja -***õppes*** õpipoisiõppe ja praktika puhul ***õiglase*** tasu ja ***inimväärsed*** töötingimused, et parandada ***töökohapõhise õppe*** atraktiivsust, kvaliteeti ja kaasavust;	12. kutsub komisjoni, liikmesriike ja tööandjaid üles tagama kutsehariduses ja -***koolituses toimuva*** õpipoisiõppe ja praktika puhul ***asjakohase*** tasu ja ***kvaliteetsed*** töötingimused ***kooskõlas riiklike õigusaktide ja kollektiivläbirääkimiste süsteemidega***, et parandada ***töölõppimise*** atraktiivsust, kvaliteeti ja kaasavust;

Or. en

Muudatusettepanek 159
Romana Jerković, Estelle Ceulemans, Vilija Blinkevičiūtė, Marianne Vind, Idoia Mendia, Alicia Homs Ginel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 12

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
12. Kutsub komisjoni, liikmesriike ja tööandjaid üles tagama kutsehariduses ja -õppes ***õpipoisiõppe ja praktika*** puhul õiglase tasu ja inimväärsed töötingimused, et parandada töökohapõhise õppe atraktiivsust, kvaliteeti ja kaasavust;	12. kutsub komisjoni, liikmesriike ja tööandjaid üles tagama kutsehariduses ja -õppes ***õpipoiste*** puhul õiglase tasu ja inimväärsed töötingimused, et parandada töökohapõhise õppe atraktiivsust, kvaliteeti ja kaasavust; ***rõhutab, kui oluline on sotsiaalpartnerite aktiivne kaasamine õpipoisiõppe süsteemide kavandamisse, järelevalvesse ja hindamisse;***

Or. en

Muudatusettepanek 160
Maria Zacharia

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 12

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
12. Kutsub komisjoni, liikmesriike ja tööandjaid üles tagama ***kutsehariduses ja -õppes õpipoisiõppe ja praktika puhul*** õiglase tasu ja inimväärsed töötingimused, et parandada töökohapõhise õppe atraktiivsust, kvaliteeti ja kaasavust;	12. kutsub komisjoni, liikmesriike ja tööandjaid üles tagama õiglase tasu ja inimväärsed töötingimused***, mis on hõlmatud sotsiaalkaitsesüsteemidega, kaitstud kuritarvitamise ja ärakasutamise eest ning millega kaasnevad kvaliteetsed õpitulemused ja mentorlus õpipoisiõppe ja praktika jaoks kutsehariduses ja -õppes***, et parandada töökohapõhise õppe atraktiivsust, kvaliteeti ja kaasavust;

Or. en

Muudatusettepanek 161
Benedetta Scuderi
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 12

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
12. Kutsub komisjoni, liikmesriike ja tööandjaid üles tagama kutsehariduses ja -õppes õpipoisiõppe ja praktika puhul õiglase tasu ja inimväärsed töötingimused, et parandada töökohapõhise õppe atraktiivsust, kvaliteeti ja kaasavust;	12. kutsub komisjoni, liikmesriike ja tööandjaid üles tagama kutsehariduses ja -õppes õpipoisiõppe ja praktika puhul õiglase tasu ja inimväärsed töötingimused, et parandada töökohapõhise õppe atraktiivsust, kvaliteeti ja kaasavust; ***tuletab meelde, et kvaliteetsed töökohad on olulised kutseõppe atraktiivsuse ja liidu suutlikkuse jaoks kvalifitseeritud töötajaid tööl hoida;***

Or. en

Muudatusettepanek 162
Benedetta Scuderi
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 12 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	12a. rõhutab, et liidu kestliku, taskukohase ja kliimamuutustele vastupanuvõimelise eluaseme eesmärkide saavutamine nõuab märkimisväärseid investeeringuid ehitussektori töötajate täiendus- ja ümberõppesse, eelkõige rohe- ja digipädevustesse; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et sellised pädevused integreeritakse kutseharidusse ja -koolitusse, õpipoisiõppesse ja jätkuõppesse, sealhulgas renoveerimisega seotud kutsealade puhul, et parandada sektori keskkonnatoimet, ressursitõhusust ja innovatsioonisuutlikkust;

Or. en

Muudatusettepanek 163
Li Andersson

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 12 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	12a. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama koostöös sotsiaalpartnerite ning kutsehariduse ja -õppe pakkujatega välja terviklikud ja rakendatavad strateegiad, et tugevdada õppijate, õpetajate ja koolitajate heaolu kõigis kutsehariduse ja -õppe õpikeskkondades, sealhulgas seire- ja aruandlusvahendite, nõustamise ja juhendamise kättesaadavuse, rahalise toetuse, kutsealase arengu ja teadlikkuse suurendamise kaudu; rõhutab sellega seoses erihariduse spetsialistide, psühholoogide ja assistentide tähtsust kõigi kutsehariduses ja -õppes osalejate individuaalsete vajadustega tegelemisel;

Or. en

Muudatusettepanek 164
Maria Zacharia

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 12 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	12a. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles keelustama kutsehariduses ja -õppes tasustamata õpipoisi- ja praktikakohad ning tagama, et kõik õpipoisid ja praktikandid saavad asjakohast tasu, täielikku sotsiaalkaitset, ohutuid töötingimusi, tõhusat mentorlust ja kaitset tavapärase töökoha asendamise eest;

Or. en

Muudatusettepanek 165
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 12 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	12a. tunnistab tehisintellekti ümberkujundavat potentsiaali Euroopa kutsehariduse ja -õppe süsteemide ajakohastamise katalüsaatorina; nõuab tehisintellekti vahendite strateegilist integreerimist, et toetada õppekavade innovatsiooni, personaalset õpet, kutsealast arengut ja oskuste hindamist;

Or. en

Muudatusettepanek 166
Mariateresa Vivaldini, Francesco Torselli, Chiara Gemma, Elena Donazzan, Geadis Geadi

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 12 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	12a. rõhutab, kui oluline on edendada noorte seas kutsevõimalusi tugevama karjäärinõustamise, perede ja kohalike tööandjatega tehtava koostöö ning teadlikkuse suurendamise kampaaniate kaudu, milles tõstetakse esile töövõimalusi tehnilistel ja kutsealastel kutsealadel;

Or. en

Muudatusettepanek 167
Li Andersson

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 12 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	12b. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegelema kutsehariduse ja -õppe õpetajate ja koolitajate kasvava nappusega, parandades kutseala atraktiivsust, sotsiaalset tunnustamist ja tasustamist, tagades head töötingimused, kutsealase autonoomia ja karjääri edenemise ning toetades mentorlust, vastastikust õppimist ja kutsealase arengu võimalusi;

Or. en

Muudatusettepanek 168
Brigitte van den Berg

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 12 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	12b. kutsub komisjoni, liikmesriike ja asjaomaseid sidusrühmi üles edendama oskuste esikohale seadmise lähenemisviisi värbamisel, edutamisel ja teenustele juurdepääsul; rõhutab, et kutsehariduse ja -õppe lõpetajad võivad seista silmitsi struktuursete puudustega, mis tulenevad kutsekvalifikatsioonide madalamast signaalimisväärtusest võrreldes akadeemiliste diplomitega;

Or. en

Muudatusettepanek 169
Maria Zacharia

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 12 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	12b. nõuab sihipäraseid meetmeid, et suurendada naiste, puuetega inimeste,

rändajate, rassistatud vähemuste, eakate töötajate ja ebasoodsa sotsiaal-majandusliku taustaga inimeste osalemist kutsehariduses ja -koolituses, sealhulgas rahalist toetust, nõustamisteenuseid ja diskrimineerimisvastaseid meetmeid;

Or. en

Muudatusettepanek 170
Mariateresa Vivaldini, Francesco Torselli, Chiara Gemma, Elena Donazzan, Geadis Geadi

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 12 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	12b. rõhutab kutsehariduse ja -õppe toetamise tähtsust maapiirkondades, äärealadel ja majanduslikult ebasoodsas olukorras olevates piirkondades, et võidelda rahvastikukao vastu, tugevdada kohalikke tööturge ning säilitada traditsioonilised oskused ja käsitöö;

Or. en

Muudatusettepanek 171
Mariateresa Vivaldini, Francesco Torselli, Chiara Gemma, Elena Donazzan, Geadis Geadi

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 13

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
13. Rõhutab diplomite ja oskuste tunnustamise tähtsust, et tagada kutsehariduses ja -õppes osalevate õpilaste ja töötajate liikumisvabadus ning tegeleda sellega seotud väheste liikuvusvõimalustega; nõuab, et tulevase oskuste ülekantavuse algatusega loodaks sidus ELi oskuste tunnustamise ja liikuvuse ökosüsteem, tagades Europassi,	13. rõhutab diplomite ja oskuste tunnustamise tähtsust, et tagada kutsehariduses ja -õppes osalevate õpilaste ja töötajate liikumisvabadus ning tegeleda sellega seotud väheste liikuvusvõimalustega***; kutsub Euroopa Komisjoni üles looma kooskõlas oskuste liidu teatisega kutsehariduse ja -õppe diplomi koos alt üles suunatud***

mitmekeelse oskuste, kompetentside, kvalifikatsioonide ja ametite Euroopa klassifikaatori, riiklike kvalifikatsiooniraamistike, mikrokvalifikatsioonitunnistuste ja digitaalsete kvalifikatsioonitunnistuste koostalitlusvõime; rõhutab, et see süsteem peaks olema läbipaistev, kodanikusõbralik, digitaalne ja tasuta;	***algatustega, et edendada õppekavade ajakohastamist, rahvusvahelist tähtsust ja suuremaid liikuvusvõimalusi***; nõuab, et tulevase oskuste ülekantavuse algatusega loodaks sidus ELi oskuste tunnustamise ja liikuvuse ökosüsteem, tagades Europassi, mitmekeelse oskuste, kompetentside, kvalifikatsioonide ja ametite Euroopa klassifikaatori, riiklike kvalifikatsiooniraamistike, mikrokvalifikatsioonitunnistuste ja digitaalsete kvalifikatsioonitunnistuste koostalitlusvõime; rõhutab, et see süsteem peaks olema läbipaistev, kodanikusõbralik, digitaalne ja tasuta; ***austades samal ajal täielikult liikmesriikide pädevust kutsekvalifikatsioonide ja reguleeritud kutsealade valdkonnas;***

Or. en

Muudatusettepanek 172
Pál Szekeres, Margarita de la Pisa Carrión, Séverine Werbrouck

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 13

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
13. Rõhutab diplomite ja oskuste tunnustamise tähtsust, et tagada kutsehariduses ja -õppes osalevate õpilaste ja töötajate liikumisvabadus ning tegeleda sellega seotud väheste liikuvusvõimalustega; nõuab, et tulevase oskuste ülekantavuse algatusega loodaks sidus ELi oskuste tunnustamise ja liikuvuse ökosüsteem, tagades Europassi, mitmekeelse oskuste, kompetentside, kvalifikatsioonide ja ametite Euroopa klassifikaatori, riiklike kvalifikatsiooniraamistike, mikrokvalifikatsioonitunnistuste ja digitaalsete kvalifikatsioonitunnistuste koostalitlusvõime; rõhutab, et see süsteem peaks olema läbipaistev, kodanikusõbralik, digitaalne ja tasuta;	13. rõhutab diplomite ja oskuste tunnustamise tähtsust, et tagada kutsehariduses ja -õppes osalevate õpilaste ja töötajate liikumisvabadus ning tegeleda sellega seotud väheste liikuvusvõimalustega; nõuab, et tulevase oskuste ülekantavuse algatusega loodaks sidus ELi oskuste tunnustamise ja liikuvuse ökosüsteem, tagades Europassi, mitmekeelse oskuste, kompetentside, kvalifikatsioonide ja ametite Euroopa klassifikaatori, riiklike kvalifikatsiooniraamistike, mikrokvalifikatsioonitunnistuste ja digitaalsete kvalifikatsioonitunnistuste koostalitlusvõime; rõhutab, et see süsteem peaks olema läbipaistev, kodanikusõbralik, digitaalne ja tasuta; ***rõhutab lisaks, et suurema liikuvuse ja oskuste***

tunnustamisega peaksid kaasnema meetmed, mille eesmärk on vältida ebaproportsionaalset ajude äravoolu ja tööjõupuuduse süvenemist vähem jõukates liikmesriikides ja piirkondades, sealhulgas sihipäraste investeeringute, oskuste säilitamise strateegiate ja stiimulite kaudu, mis toetavad tasakaalustatud majanduslikku lähenemist ja kohalike tööturgude arengut kogu liidus;

Or. en

Muudatusettepanek 173
Maria Zacharia

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 13

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
13. Rõhutab diplomite ja oskuste tunnustamise tähtsust, et tagada kutsehariduses ja -õppes osalevate õpilaste ja töötajate liikumisvabadus ning tegeleda sellega seotud väheste liikuvusvõimalustega; nõuab, et tulevase oskuste ülekantavuse algatusega loodaks sidus ELi oskuste tunnustamise ja liikuvuse ökosüsteem, tagades Europassi, mitmekeelse oskuste, kompetentside, kvalifikatsioonide ja ametite Euroopa klassifikaatori, riiklike kvalifikatsiooniraamistike, mikrokvalifikatsioonitunnistuste ja digitaalsete kvalifikatsioonitunnistuste koostalitlusvõime; rõhutab, et see süsteem peaks olema läbipaistev, kodanikusõbralik, digitaalne ja tasuta;	13. rõhutab diplomite ja oskuste tunnustamise tähtsust, et tagada kutsehariduses ja -õppes osalevate õpilaste ja töötajate liikumisvabadus ning tegeleda sellega seotud väheste liikuvusvõimalustega; nõuab, et tulevase oskuste ülekantavuse algatusega loodaks sidus ELi oskuste tunnustamise ja liikuvuse ökosüsteem, tagades Europassi, mitmekeelse oskuste, kompetentside, kvalifikatsioonide ja ametite Euroopa klassifikaatori, riiklike kvalifikatsiooniraamistike, mikrokvalifikatsioonitunnistuste ja digitaalsete kvalifikatsioonitunnistuste koostalitlusvõime; rõhutab, et see süsteem peaks olema läbipaistev, kodanikusõbralik, digitaalne ja tasuta; ***rõhutab, et suurem liikuvus ei tohi kaasa aidata sotsiaalsele dumpingule ega tööstandardite õõnestamisele ning sellega peaks kaasnema töötajate õiguste tõhus jõustamine kogu liidus;***

Or. en

Muudatusettepanek 174
Li Andersson

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 13

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
13. Rõhutab diplomite ja oskuste tunnustamise tähtsust, et tagada kutsehariduses ja -õppes osalevate õpilaste ja töötajate liikumisvabadus ning tegeleda sellega seotud väheste liikuvusvõimalustega; nõuab, et tulevase oskuste ülekantavuse algatusega loodaks sidus ELi oskuste tunnustamise ja liikuvuse ökosüsteem, tagades Europassi, mitmekeelse oskuste, kompetentside, kvalifikatsioonide ja ametite Euroopa klassifikaatori, riiklike kvalifikatsiooniraamistike, mikrokvalifikatsioonitunnistuste ja digitaalsete kvalifikatsioonitunnistuste koostalitlusvõime; rõhutab, et see süsteem peaks olema läbipaistev, kodanikusõbralik, digitaalne ja tasuta;	13. rõhutab diplomite ja oskuste tunnustamise tähtsust, et tagada kutsehariduses ja -õppes osalevate õpilaste ja töötajate liikumisvabadus ning tegeleda sellega seotud väheste liikuvusvõimalustega; nõuab, et tulevase oskuste ülekantavuse algatusega loodaks sidus ELi oskuste tunnustamise ja liikuvuse ökosüsteem, tagades Europassi, mitmekeelse oskuste, kompetentside, kvalifikatsioonide ja ametite Euroopa klassifikaatori, riiklike kvalifikatsiooniraamistike, mikrokvalifikatsioonitunnistuste ja digitaalsete kvalifikatsioonitunnistuste koostalitlusvõime; rõhutab, et see süsteem peaks olema läbipaistev, kodanikusõbralik, digitaalne ja tasuta ***ning et algatuste raames võetavaid meetmeid tuleks toetada piisavate kaitsemeetmetega, mis põhinevad võrdõiguslikkusel ja võõrtöötajate põhiõigustel vastavalt kohaldatavatele rahvusvahelistele tööstandarditele***;

Or. en

Muudatusettepanek 175
Romana Jerković, Estelle Ceulemans, Vilija Blinkevičiūtė, Marianne Vind, Idoia Mendia, Alicia Homs Ginel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 13

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
13. Rõhutab diplomite ***ja oskuste*** tunnustamise tähtsust, et tagada	13. rõhutab ***kvalifikatsioonide ja*** diplomite tunnustamise tähtsust, et tagada

kutsehariduses ja -õppes ***osalevate õpilaste*** ja töötajate ***liikumisvabadus*** ning tegeleda sellega seotud väheste liikuvusvõimalustega; nõuab, et tulevase oskuste ülekantavuse algatusega loodaks sidus ELi oskuste tunnustamise ja liikuvuse ökosüsteem, tagades Europassi, mitmekeelse oskuste, kompetentside, kvalifikatsioonide ja ametite Euroopa klassifikaatori, riiklike kvalifikatsiooniraamistike, mikrokvalifikatsioonitunnistuste ja digitaalsete kvalifikatsioonitunnistuste koostalitlusvõime; rõhutab, et see süsteem peaks olema läbipaistev, kodanikusõbralik, digitaalne ja tasuta;

liikumisvabadus ning edendada kutsehariduses ja -õppes ***osalejate, praktikantide*** ja töötajate ***õiglast õpirännet*** ning tegeleda sellega seotud väheste liikuvusvõimalustega; nõuab, et tulevase oskuste ülekantavuse algatusega loodaks sidus ELi oskuste tunnustamise ja liikuvuse ökosüsteem, tagades Europassi, mitmekeelse oskuste, kompetentside, kvalifikatsioonide ja ametite Euroopa klassifikaatori, riiklike kvalifikatsiooniraamistike, mikrokvalifikatsioonitunnistuste ja digitaalsete kvalifikatsioonitunnistuste koostalitlusvõime; rõhutab, et see süsteem peaks olema läbipaistev, kodanikusõbralik, digitaalne ja tasuta;

Or. en

Muudatusettepanek 176
Benedetta Scuderi
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 13

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
13. Rõhutab diplomite ja oskuste tunnustamise tähtsust, et tagada kutsehariduses ja -õppes osalevate õpilaste ja töötajate liikumisvabadus ning tegeleda sellega seotud väheste liikuvusvõimalustega; nõuab, et tulevase oskuste ülekantavuse algatusega loodaks sidus ELi oskuste tunnustamise ja liikuvuse ökosüsteem, tagades Europassi, mitmekeelse oskuste, kompetentside, kvalifikatsioonide ja ametite Euroopa klassifikaatori, riiklike kvalifikatsiooniraamistike, mikrokvalifikatsioonitunnistuste ja digitaalsete kvalifikatsioonitunnistuste koostalitlusvõime; rõhutab, et see süsteem peaks olema läbipaistev, kodanikusõbralik, digitaalne ja tasuta;	13. rõhutab diplomite ja oskuste tunnustamise tähtsust, et tagada kutsehariduses ja -õppes osalevate õpilaste ja töötajate liikumisvabadus ning tegeleda sellega seotud väheste liikuvusvõimalustega***, sealhulgas programmi „Erasmus+“***; ***raames*** nõuab, et tulevase oskuste ülekantavuse algatusega loodaks sidus ELi oskuste tunnustamise ja liikuvuse ökosüsteem, tagades Europassi, mitmekeelse oskuste, kompetentside, kvalifikatsioonide ja ametite Euroopa klassifikaatori, riiklike kvalifikatsiooniraamistike, mikrokvalifikatsioonitunnistuste ja digitaalsete kvalifikatsioonitunnistuste koostalitlusvõime; rõhutab, et see süsteem peaks olema läbipaistev, kodanikusõbralik,

digitaalne ja tasuta;

Or. en

Muudatusettepanek 177
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 13

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
13. Rõhutab ***diplomite*** ja oskuste tunnustamise tähtsust, et tagada kutsehariduses ja -õppes ***osalevate õpilaste*** ja töötajate ***liikumisvabadus ning tegeleda sellega seotud väheste liikuvusvõimalustega***; nõuab, et tulevase oskuste ülekantavuse algatusega loodaks sidus ELi oskuste tunnustamise ja liikuvuse ökosüsteem, tagades Europassi, mitmekeelse oskuste, kompetentside, kvalifikatsioonide ja ametite Euroopa klassifikaatori, riiklike kvalifikatsiooniraamistike, mikrokvalifikatsioonitunnistuste ja digitaalsete kvalifikatsioonitunnistuste koostalitlusvõime; rõhutab, et see süsteem peaks olema läbipaistev, kodanikusõbralik, digitaalne ja tasuta;	13. rõhutab ***kvalifikatsioonide*** ja oskuste tunnustamise tähtsust, et tagada ***liikumisvabadus ja käsitleda*** kutsehariduses ja -õppes ***osalejate õiglast õpirännet ning kõigi praktikantide*** ja töötajate ***õiglast tööjõu liikuvust***; nõuab, et tulevase oskuste ülekantavuse algatusega loodaks sidus ELi oskuste tunnustamise ja liikuvuse ökosüsteem, tagades Europassi, mitmekeelse oskuste, kompetentside, kvalifikatsioonide ja ametite Euroopa klassifikaatori, riiklike kvalifikatsiooniraamistike, mikrokvalifikatsioonitunnistuste ja digitaalsete kvalifikatsioonitunnistuste koostalitlusvõime; rõhutab, et see süsteem peaks olema läbipaistev, kodanikusõbralik, digitaalne ja tasuta;

Or. en

Muudatusettepanek 178
Benedetta Scuderi
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 13 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	13a. juhib tähelepanu asjaolule, et kutsehariduse ja -koolitusega seotud ametitel on olemas vajalik paindlikkus selleks, et sellel alal tegutseda mistahes

paigas, ning et seetõttu on liikuvus kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas üks olulisi töötuse vastu võitlemise vahendeid, sest see suurendab tööalast konkurentsivõimet, vähendab oskuste puudujääki ja hõlbustab tööotsijate ja töökohtade kokkuviimist eelkõige noorte jaoks, pakkudes oskusi ja ainulaadseid kogemusi, mida on vaja, et olla tänapäeva tööturgudel kogu ELis konkurentsivõimeline; julgustab liikmesriike tervikuna edendama programmis „Erasmus+“ sisalduvat võimaluste paketti, mis annab noortele võimaluse välismaal mitte üksnes õppida, vaid ka osaleda kutsepraktikal ja väljaõppes;

Or. en

Muudatusettepanek 179
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 13 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	13a. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles looma oskuste ja kvalifikatsioonide ülekantavuse piirkondlikke katsevaldkondi, tuginedes olemasolevatele piiriülese koostöö raamistikele, nagu Beneluxi liit ja selle naaberpiirialad, et katsetada uuenduslikke lähenemisviise kvalifikatsioonide, oskuste ja mikrokvalifikatsioonitunnistuste piiriülesele tunnustamisele, valideerimisele ja automaatsele ülekantavusele; on seisukohal, et edukad katseprojektid võivad luua väärtuslikke tõendeid, tugevdada vastastikust usaldust pädevate asutuste vahel ja avaldada positiivset ülekanduvat mõju laiemale rakendamisele kogu liidus;

Or. en

Muudatusettepanek 180
Letizia Moratti

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 13 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	13a. rõhutab vajadust liikuda akadeemiliste ja kutsekvalifikatsioonide automaatse tunnustamise suunas liikmesriikide vahel võrreldavate haridustasemete puhul, et vähendada liikuvuse takistusi ning tugevdada hariduse ja tööjõu ühtse turu toimimist; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioone hinnatakse võrdsetel alustel akadeemiliste kvalifikatsioonidega, tuginedes üksnes formaalsete õppevormide asemel pigem õpitulemustele;

Or. en

Muudatusettepanek 181
Angelika Winzig, Eleonora Meleti, Miriam Lexmann, Andrea Wechsler, Romana Tomc, Andrzej Buła, Martine Kemp, Henrik Dahl, Letizia Moratti, Maravillas Abadía Jover

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 13 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	13a. rõhutab, et kutsekvalifikatsioonide parem tunnustamine ja ülekantavus peaks aitama kaasa mitte ainult tööjõu liikuvusele, vaid ka oskuste ja tööturu vajaduste paremale ühitamisele kogu liidus;

Or. en

Muudatusettepanek 182

Letizia Moratti

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 13 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	13b. rõhutab vajadust tugevdada Euroopa kvalifikatsiooniraamistikku (EQF) kui kvalifikatsioonide võrreldavuse ühist võrdlusalust, et vähendada erinevusi riiklike süsteemide vahel ja hõlbustada piiriülest tunnustamist; rõhutab vajadust vähendada kaalutlusõigusel põhinevaid tavasid kvalifikatsioonide tunnustamisel kõigis liikmesriikides, edendades ühiseid kriteeriume ja standarditud ajakavasid, mis põhinevad ühistel õpitulemustel; toetab eesmärki luua tõeline Euroopa haridusruum, kus akadeemiliste ja kutsekvalifikatsioonide tunnustamine muutub järk-järgult automaatseks, tugevdades haridussüsteemide vastastikust usaldust ja hõlbustades kvalifitseeritud töötajate liikuvust.

Or. en

Muudatusettepanek 183
Brigitte van den Berg

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 13 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	13b. nõuab, et töötataks välja koostalitlusvõimelised, turvalised ja kontrollitavad digitaalsed kvalifikatsioonid ja kutseoskused, mille on välja andnud pädevad ja tunnustatud asutused ning mida on lihtne piiriüleselt jagada, tagades samal ajal sidususe olemasolevate ELi algatustega ja säilitades standardid; võtab arvesse tehisintellekti potentsiaali kvalifikatsioonide ja mikrokvalifikatsioonitunnistuste

tunnustamisel; julgustab töötama välja Euroopa tehisintellektil põhinevaid sertifitseerimismehhanisme, et suurendada kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioonide läbipaistvust ja ülekantavust kõigis liikmesriikides;

Or. en

Muudatusettepanek 184
Angelika Winzig, Eleonora Meleti, Miriam Lexmann, Andrea Wechsler, Romana Tomc, Andrzej Buła, Martine Kemp, Henrik Dahl, Letizia Moratti, Maravillas Abadía Jover

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 13 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	13b. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles veelgi lihtsustama ja kiirendama kutsekvalifikatsioonide tunnustamist kogu liidus, austades samal ajal riikide pädevusi, et hõlbustada tööjõu liikuvust ja tegeleda oskuste nappusega;

Or. en

Muudatusettepanek 185
Letizia Moratti

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 13 c (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	13c. rõhutab, kui väärtuslikud on struktureeritud töölõppimise kavad, sealhulgas õpipoisiõpe ning duaalsed haridus- ja koolitussüsteemid, mis on olulised vahendid, et hõlbustada üleminekut hariduse omandamiselt tööturule ning tagada majanduslikele ja sotsiaalsetele vajadustele vastavate oskuste omandamine; kutsub liikmesriike üles tugevdama, laiendama ja täielikult integreerima selliseid kavasid riiklikesse

haridus- ja koolitussüsteemidesse, tagades kvaliteetse ja hästi kontrollitud praktika mitte ainult erasektoris ja ettevõtetes, vaid ka haldusasutustes, teaduskeskustes, vabatahtlikes organisatsioonides ja laiemas kolmandas sektoris, et pakkuda üliõpilastele laiemat, kaasavamat ja mitmekesisemat õppimisvõimaluste valikut;

Or. en

Muudatusettepanek 186
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 13 c (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	13c. väljendab heameelt Euroopa Kontrollikoja eriaruande üle kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta ELis ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles rakendama selles esitatud soovitusi, eelkõige lühendama tunnustamise tähtaegu ajutise ja alalise liikuvusega seotud valdkondlike kutsealade automaatse süsteemi kaudu;

Or. en

Muudatusettepanek 187
Angelika Winzig, Eleonora Meleti, Andrea Wechsler, Romana Tomc, Andrzej Buła, Martine Kemp, Letizia Moratti

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 13 c (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	13c. julgustab oskuste ja koolituspartnerluste arendamist kolmandate riikidega sektorites, kus valitseb püsiv tööjõupuudus, ühendades kvaliteetsed koolitusvõimalused

läbipaistvate tunnustamisvõimaluste ja vastastikku kasulike liikuvuskorraldustega;

Or. en

Muudatusettepanek 188
Angelika Winzig, Eleonora Meleti, Miriam Lexmann, Andrea Wechsler, Romana Tomc, Martine Kemp, Letizia Moratti, Maravillas Abadía Jover

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 14

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
14. ***Peab kahetsusväärseks asjaolu***, et direktiivi 2005/36/EÜ[5] kohaste ühiste koolitusraamistike kasutuselevõtt on olnud piiratud, ning kutsub komisjoni***,*** ***liikmesriike ja asjaomaseid kutseorganisatsioone üles aktiivselt edendama*** nende ***väljatöötamist ja rakendamist kutseõppesektorites***, kus ühised koolitusnõuded võiksid toetada ***tööalast*** liikuvust ja ***tegeleda*** oskuste ***nappusega***;	14. ***märgib***, et direktiivi 2005/36/EÜ[5] kohaste ühiste koolitusraamistike kasutuselevõtt on olnud piiratud, ning kutsub komisjoni ***üles hindama selle piiratud kasutuselevõtu põhjuseid, tegema kindlaks võimalikud takistused*** nende ***arendamisel ja kasutamisel ning uurima viise, kuidas edendada nende kasutuselevõttu sektorites***, kus ühised koolitusnõuded võiksid toetada ***kutsealast*** liikuvust ja ***aidata vähendada*** oskuste ***nappust***;
[5] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiiv 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta (ELT L 255, 30.9.2005, lk 22, ELI: 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2005/36/oj).	[5] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiiv 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta (ELT L 255, 30.9.2005, lk 22, ELI: 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2005/36/oj).

Or. en

Muudatusettepanek 189
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 14

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
14. Peab kahetsusväärseks asjaolu, et direktiivi 2005/36/EÜ[5] kohaste ühiste koolitusraamistike kasutuselevõtt on olnud piiratud, ning kutsub komisjoni, liikmesriike ja asjaomaseid kutseorganisatsioone üles aktiivselt edendama nende väljatöötamist ja rakendamist kutseõppesektorites, kus ühised koolitusnõuded võiksid toetada tööalast liikuvust ja tegeleda oskuste nappusega;	14. peab kahetsusväärseks asjaolu, et direktiivi 2005/36/EÜ[5] kohaste ühiste koolitusraamistike kasutuselevõtt on olnud piiratud, ning kutsub komisjoni, liikmesriike ja asjaomaseid kutseorganisatsioone üles aktiivselt edendama nende väljatöötamist ja rakendamist kutseõppesektorites, kus ühised koolitusnõuded võiksid toetada tööalast liikuvust ja tegeleda oskuste nappusega; ***julgustab laiendama automaatse tunnustamise korda, eelkõige sektorites, kus valitseb tööjõupuudus või suur piiriülene liikuvus, tuginedes piirkondlike koostööraamistike edukatele katselistele lähenemisviisidele;***
[5] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiiv 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta (ELT L 255, 30.9.2005, lk 22, ELI: 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2005/36/oj).	[5] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiiv 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta (ELT L 255, 30.9.2005, lk 22, ELI: 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2005/36/oj).

Or. en

Muudatusettepanek 190
Maria Zacharia

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 14

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
14. Peab kahetsusväärseks asjaolu, et direktiivi 2005/36/EÜ[5] kohaste ühiste koolitusraamistike kasutuselevõtt on olnud piiratud, ning kutsub komisjoni, liikmesriike ja asjaomaseid kutseorganisatsioone üles aktiivselt edendama nende väljatöötamist ja rakendamist kutseõppesektorites, kus ühised koolitusnõuded võiksid toetada tööalast liikuvust ja tegeleda oskuste	14. peab kahetsusväärseks asjaolu, et direktiivi 2005/36/EÜ[5] kohaste ühiste koolitusraamistike kasutuselevõtt on olnud piiratud, ning kutsub komisjoni, liikmesriike ja asjaomaseid kutseorganisatsioone üles aktiivselt edendama nende väljatöötamist ja rakendamist kutseõppesektorites, kus ühised koolitusnõuded võiksid toetada tööalast liikuvust ja tegeleda oskuste

nappusega;	nappusega; ***kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama piiriülest koostööd tööinspektsioonide ja asjaomaste asutuste vahel, et võidelda pettuste, fiktiivse iseenda tööandjana tegutsemise, ärakasutamise ja deklareerimata töö vastu, mis mõjutavad liikuvaid töötajaid kutsealadel;***
[5] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiiv 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta (ELT L 255, 30.9.2005, lk 22, ELI: 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2005/36/oj).	[5] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiiv 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta (ELT L 255, 30.9.2005, lk 22, ELI: 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2005/36/oj).

Or. en

Muudatusettepanek 191
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 14 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	14a. nõuab ühiseid ELi menetluspõhimõtteid kolmandate riikide kodanike kvalifikatsioonide tunnustamiseks, sealhulgas läbipaistvaid tähtaegu, selgeid kriteeriume ja oskustel põhinevate hindamiste süstemaatilist kasutamist, nagu praktilised testid ja varasemate õpingute valideerimine, kui dokumendid on puudulikud;

Or. en

Muudatusettepanek 192
Mariateresa Vivaldini, Francesco Torselli, Chiara Gemma, Elena Donazzan, Geadis Geadi

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 14 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	14a. kutsub komisjoni üles hindama liigse regulatiivse koormuse mõju kutsealadele ja tegema kindlaks lihtsustamisvõimalused, mis võivad hõlbustada kutsekooli lõpetanute juurdepääsu tööhõivele, ettevõtlusele ja iseenda tööandjana tegutsemisele;

Or. en

Muudatusettepanek 193
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 14 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	14b. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles tugevdama ESCO kasutamist ühise viitekeelena oskuste puhul reguleerimata kutsealadel, võimaldades tööandjatel, tööturuasutustel ja platvormidel oskusi piiri- ja sektoriüleselt paremini tunnustada ja võrrelda;

Or. en

Muudatusettepanek 194
Mariateresa Vivaldini, Francesco Torselli, Chiara Gemma, Elena Donazzan, Geadis Geadi

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 14 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	14b. tunnistab kutsealade olulist rolli Euroopa tootmisbaasi, energiajulgeoleku, transpordisüsteemide, ehitussektori ja strateegilise taristu kaitsmisel ning nõuab, et kutsehariduse poliitika kajastaks neid prioriteete.

Or. en

Muudatusettepanek 195
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 14 c (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	14c. kutsub komisjoni üles uurima ülemaailmseid kutsestandardeid kui peamist võrdlusraamistikku kutsealusõppes oskuste tunnustamist, läbipaistvust ja tunnustamist käsitlevate Euroopa algatuste väljatöötamisel; on seisukohal, et need standardid pakuvad töökindlat ja praktikapõhist metoodikat algtaseme kutseoskuste määratlemiseks ning võivad märkimisväärselt parandada piiriülest võrreldavust ja tööjõu liikuvust;

Or. en

Muudatusettepanek 196
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 14 d (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	14d. rõhutab vajadust luua kutsehariduse ja -koolituse kvalifikatsioonide tunnustamiseks ühine ELi võrdlusraamistik, mis põhineks olemasolevatel vahenditel, nagu Euroopa kvalifikatsiooniraamistik ja õpiväljundid; on seisukohal, et Kopenhaageni ja Bologna protsesside vahel on vaja suuremat sidusust; tervitab komisjoni kavatsust uurida Euroopa ainepunktisüsteemi (ECTS) laiendamist kutseharidusele ja -koolitusele osana jõupingutustest tugevdada üleminekuid haridussektorite vahel; rõhutab siiski, et

sellise laiendamisega peavad kaasnema tugevad ja usaldusel põhinevad kvaliteedi tagamise mehhanismid;

Or. en

Muudatusettepanek 197
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 14 e (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	14e. nõuab kutsehariduse ja -koolituse kvaliteedi tagamise asutuste Euroopa võrgustiku loomist sarnaselt EQARiga akadeemilises hariduses, et võimaldada süstemaatilist vastastikust õppimist, koordineerimist ja usalduse suurendamist kõigis kvaliteedi tagamise süsteemides;

Or. en

Muudatusettepanek 198
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 14 f (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	14f. toetab riikidevaheliste kutsehariduse ja -koolituse ühisprogrammide väljatöötamist; nõuab, et uuritaks vabatahtlikku Euroopa kutsehariduse ja -õppe kraadi märgist kui läbipaistvuse ja kvaliteedi signaali ühiselt välja töötatud programmide jaoks, mis aitavad tugevdada tunnustamist, liikuvust ja tööalast konkurentsivõimet kogu Euroopas;

Or. en

Muudatusettepanek 199
Brigitte van den Berg, Hristo Petrov

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 14 g (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	14g. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama paindlikke ja läbilaskvaid haridus- ja koolitussüsteeme, edendades modulaarsust ning laiendades varasema õppe, sealhulgas mitteformaalse ja informaalse õppe tunnustamist ja valideerimist, et hõlbustada haridusse ja koolitusse naasmist; julgustab paindlike õpetamisviiside, sealhulgas osalise ajaga, kombineeritud ja veebipõhise õppe kättesaadavust, et võtta arvesse õppijaid, kellel on hoolduskohustused, tööalased kohustused või katkestatud haridustee; kutsub Euroopa Komisjoni üles ajakohastama nõukogu 2020. aasta soovitust jätkusuutlikku konkurentsivõimet, sotsiaalset õiglust ja vastupanuvõimet toetava kutsehariduse ja -õppe kohta, kehtestades kutsehariduse ja -õppe õppekavade paindlikkuse ja modulaarsuse kvantitatiivsed eesmärgid;

Or. en